

ТЕРНОПІЛЬ TERNOPIL CITY

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ
ПАСПОРТ

INVESTMENT
PASSPORT

Даний документ являє собою комплексний інформаційний бюлетень, який містить основні показники соціально-економічного розвитку міста, а також інші відомості про місто та дає інвестору уявлення про інвестиційний клімат та інвестиційні можливості.

This document is a comprehensive newsletter that contains the main indicators of the city social and economic development, as well as other information about the city and provides investors with an idea of its investment climate and investment opportunities.

2018

@TERNOPIL.RADA

04	ПРО МІСТО	Стратегія розвитку
06		Загальні данні
08		Транспорт
10	ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ	Населення
10		Ринок праці
12	ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	Промисловість
14		Торгівля
16		Туризм
18	ІНВЕСТИЦІЇ	Інвестиції
22		Інвестиційна підтримка
24		Комунальне майно
26	БЮДЖЕТ ЕКОЛОГІЯ ПОКАЗНИКИ	Бюджет
28		Екологія
30		Показники розвитку
32	ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОПОЗИЦІЇ	Проекти #1
34		Проекти #2

Інвестиційний паспорт міста Тернополя підготовлений ТОВ «Рейтингове агентство «ІБІ-Рейтинг».

Для підготовки Інвестиційного паспорта використані офіційні дані Державної служби статистики України та матеріали, отримані від Виконавчого комітету Тернопільської міської ради.

05	ABOUT THE CITY	Strategy of development
07		Background information
09		Transport
11	EMPLOYMENT POTENTIAL	Population
11		Labour market
13	ECONOMIC POTENTIAL	Industry
15		Trade
17		Tourism
19	INVESTMENTS	Investments
23		Investment support
25		Communal property
27	BUDGET ENVIRONMENT INDICATORS	Budget
29		Environment
31		Indicators of development
33	INVESTMENT PROPOSALS	Projects #1
35		Projects #2

Investment passport of **Ternopil city** has been prepared by **Rating agency «IBI-Rating» Ltd.**

Official data of the State Statistics Service in Ternopil oblast' and materials provided by the Executive Committee of Ternopil City Council have been used for preparation of the investment passport.

**ШАНОВНІ КОЛЕГИ,
РАДИЙ ВІТАТИ ВСІХ, ХТО ЗАЦІКАВИВСЯ
РОЗВИТКОМ МІСТА ТЕРНОПІЛЬ!**

Наше місто є одним із головних центрів історичного регіону Галичини та одним із культурних, ділових та релігійних центрів заходу України.

Становлення Тернополя відбувалось доволі не просто – за 478-літню історію місто входило до складу шести держав та імперій, неодноразово зазнавало руйнувань. Проте протягом всього часу існування Тернопіль відбудовувався та зростав, рушійною силою чого виступала місцева громада, розвиток якої є головним пріоритетом діяльності міської влади.

За роки незалежності України нами побудовано багатофункціональний регіональний діловий та туристичний центр, збережено та відновлено промисловий потенціал міста, покращено якість життя мешканців.

Сьогодні докладаються зусилля щодо забезпечення подальшого економічного зростання, збільшення добробуту, підвищення конкурентоспроможності економіки, комфорту життя населення та реалізації інтересів громади міста.

Місто відкрите для подальшого співробітництва та налагодження конструктивних ділових зв'язків з інвесторами, представниками ділових кіл і всіма, кому є небайдужим розвиток міста та країни.

Запрошуємо Вас ближче познайомитися з Тернополем!

З повагою,
Міський голова
Сергій Надал

**DEAR COLLEAGUES,
WELCOME ALL WHO ARE INTERESTED IN THE
DEVELOPMENT OF TERNOPIL CITY!**

Our city is one of the main centers of the historical region of Galychyna and one of the cultural, business and religious centers of the Western Ukraine.

The formation of Ternopil was quite difficult, during its 477-year history, the city was part of six states and empires, it repeatedly experienced devastation. However, during its existence Ternopil has been rebuilt and has grown, being driven by the local community, whose development is a top priority of activities of the city authorities.

Since independence of Ukraine, we have a built multi-regional business and tourist center, preserved and restored industrial potential of the city, improved quality of life of its residents.

Today, efforts are being made on ensuring further economic growth, prosperity, increased competitiveness of the economy, improved living standards of the population and implementation of the city community interests.

The city is open to further cooperation and establishing constructive business relationships with investors, businessmen and all who care about development of the city, as well as the country.

We invite you to become acquainted with Ternopil!

Sincerely,
Mayor of Ternopil city
Serhiy Nadal

ТЕРНОПІЛЬ – молоде інноваційне місто, яке забезпечує високу якість життя мешканців, місто українських традицій та духовності, місто з конкурентоспроможною економікою, що базується на науковому та культурному потенціалі

ТЕРНОПІЛЬ – затишне, гостинне, комфортне для життя та дозволяє європейське місто

TERNOPIL CITY – is a young innovative city, which provides high quality of life for residents, with Ukrainian traditions and spirituality, and competitive economy based on scientific and cultural potential

TERNOPIL CITY – cozy, hospitable, comfortable for living and leisure European city

СТРАТЕГІЧНА МІСІЯ

Пріоритет I
Підвищення якості життя

Реформування ЖКГ та впровадження заходів з енергоефективності.
Підвищення екологічної та техногенної безпеки.
Розвиток транспортної інфраструктури.
Забезпечення ефективної розбудови міста.
Запровадження сучасної системи управління.
Досягнення європейського рівня надання медичної допомоги.

Розвиток міста як потужного транспортно-логістичного центру.
Модернізація базових виробництв, створення високотехнологічних виробництв.
Розвиток сфери гостинності.
Розвиток малого та середнього бізнесу.
Підвищення інвестиційної привабливості міста.

Пріоритет II
Формування конкурентоспроможної економіки

Почесний Прапор Парламентської Асамблеї Ради Європи

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ

Пріоритет IV
Місто національних та духовних цінностей, культури та спорту

Розвиток міста як центру національних та духовних цінностей.
Розвиток міста як культурного центру Європи.
Розвиток міста як центру розвитку спорту.

Підвищення ролі вищих навчальних закладів у житті міста та зростання інноваційного потенціалу міста.

Пріоритет III
Територія розвитку науки та інноваційних технологій

STRATEGIC MISSION

Priority I
Quality of life improvement

Reforming of housing and communal economy, implementation of energy-saving arrangements, improving environmental and technogenic safety.
Development of the transport infrastructure.
Ensuring efficient development of the city.
Implementation of the modern management system.
Achievement of the European level of health care provision.

Development of the city as a major transport and logistics center.
Modernization of basic productions.
Creation of high-tech productions.
Development of the sphere of hospitality.
Development of small and medium businesses.
Increasing the city investment attractiveness.

Priority II
Form of competitive economy

The Flag of Honour the Parliamentary Assembly of the Council of Europe

STRATEGIC VISION

Priority IV
City of national and spiritual values, culture and sports

Development of the city as a center of national and spiritual values.
Development of the city as a cultural center of Europe.
Development of the city as a center for sports development.

Increasing the role of universities in the city life and increasing the city's innovative potential.

Priority III
Territory of development of science and innovation technologies

Тернопіль – місто, що розташоване у західній частині України та входить до історичного регіону Галичина.

Датою заснування **Тернополя** вважають 15 квітня 1540 року, коли польський король Сигізмунд I видав краківському каштелянові, великому коронному гетьману Янові Тарновському грамоту на заснування міста та володіння землею навколо нього.

Тернопіль - центр Тернопільської області, яка за площею - 13,8 тис. км² займає 23 місце серед областей України.

Тернопільська область не має прямого виходу до міжнародного кордону та є наближеною до сусідніх держав: Польщі, Словаччини, Угорщини, Румунії та Молдови. Регіон межує з Івано-Франківською, Львівською, Рівненською, Хмельницькою та Чернівецькою областями.

Тернопіль розташований на Тернопільському плато Подільської височини Східно-Європейської рівнини на висоті 350–370 м над рівнем моря. Це найвищий показник серед обласних центрів, відповідно це відображається на кліматі міста, який є помірно-континентальним з теплим вологим літом та м'якою зимою.

Через **Тернопіль** протікає річка Серет, на якій розташовано найбільшу водойму міста - **Тернопільський став**, що знаходиться в центральній та історичній частині міста, являється візитівкою міста, центром відпочинку та розваг.

Площа **Тернополя** складає 5,9 тис. га. В розрахунку на 1 000 жителів - 27 га.

Близько 2,0 тис. га становлять сільськогосподарські угіддя, на житлову забудову припадає 3,2 тис. га.

Тернопіль не має внутрішнього поділу території на самостійні адміністративні частини.

Місто складається з трьох житлових районів: Центрального, Східного та Західного, а також двох промислових районів – Північного та Південного.

Ternopil is a city located in the western part of Ukraine, which forms a part of the historical region of Galychyna.

The date of foundation of **Ternopil city** is considered to be 15 April 1540, when Polish King Sigismund I issued a charter of the foundation of the city and ownership of the land around it to Krakow castellan, Grand Crown Hetman, Mr. Jan Tarnovs'ky.

Ternopil city is a center of Ternopil region, which occupies an area of 13.8 ths km² ranking the 23rd by this indicator.

Ternopil region has no direct access to the international border but is close to the neighbouring countries, such as: Poland, Slovakia, Hungary, Romania and Moldova. The region borders on Ivano-Frankivs'k, Lviv, Rivne, Khmelnytsky, Chernivtsi regions.

Ternopil city is located on Ternopil Plateau of the Podilsk Upland of the Eastern European Plain at an altitude of 350-370 meters above the sea level.

This is the highest indicator among the regional centres, and accordingly, it is reflected in the climate of the city, which is temperate continental with warm humid summers and mild winters.

The Seret river, which flows through **Ternopil city**, holds its largest reservoir, i. e. the **Ternopil Pond**. Located in the central and historic part of the city, the Ternopil Pond is a centre of recreation and entertainment.

The territory of **Ternopil city** is 5.9 ths ha. As per 1 000 inhabitants, it is 27 ha.

Agricultural lands account for about 2.0 ths ha, residential construction accounts for 3.2 ths ha.

Ternopil city has no internal division of the territory into independent administrative units.

The city consists of three residential districts, such as: the Central, the Eastern and the Western districts, as well as two industrial districts, namely, the Northern and the Southern districts.

Транспортна інфраструктура **Тернополя** складається з системи зовнішнього транспорту та внутрішніх пасажирських перевезень.

В **Тернополі** функціонують такі види транспортних сполучень: авіаційний, залізничний, автомобільний, електричний та водний, які розвиваються переважно за рахунок державних та комунальних підприємств.

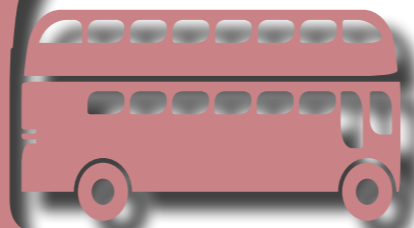
Конкурентною перевагою міста є те, що воно розташоване на перетині двох європейських автомобільних маршрутів.

Європейський автомобільний маршрут E 50

 Брест (Франція) - Нюрнберг (Німеччина) - Прага (Чехія) - Кошице (Словаччина) - Тернопіль (Україна) - Махачкала (Росія)

Європейський автомобільний маршрут E 85

 Клайпеда (Литва) - Ліда (Білорусь) - Тернопіль (Україна) - Бухарест (Румунія) - Русе (Болгарія) - Александруполіс (Греція)

Пасажирський транспорт **Тернополя** представлений електричним та автомобільним транспортом.

Місто обслуговують 63 тролейбуси на 10 маршрутах загальною протяжністю 115,6 км та 211 автобусів на 38 маршрутах загальною протяжністю 590 км.

45%

Пасажирських перевезень здійснює КП «Тернопільелектротранс»

50%

Пасажирських перевезень здійснюється автотранспортом

45%

Пасажирських перевезень здійснюється електротранспортом

65%

Вантажних перевезень здійснюється залізничним транспортом

40%

of the passenger transportation is provided by public utility «Ternopilelectrotrans»

50%

of the passenger transportation is provided by automobile transport

45%

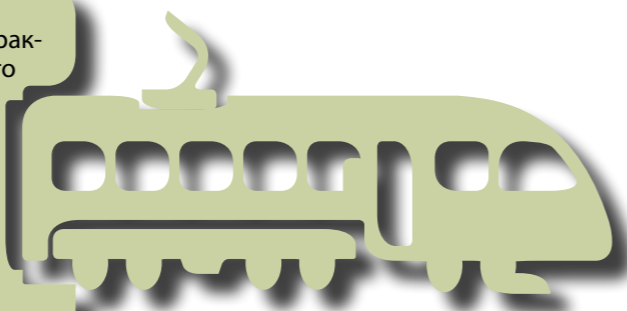
of the passenger transportation provided by electric transport

65%

of the freight traffic is provided by railway transport

Залізничний вузол **Тернополя** надає можливість сполучення практично з усіма обласними центрами України, країнами ближнього зарубіжжя. Через місто проходять поїзди в Польщу, Чехію, Словаччину, Угорщину.

Головним пасажирським терміналом міста є залізнична станція «Тернопіль» (заснована у 1870 році) з пропускною потужністю 17 тис. осіб на добу, вантажним – товарна станція «Тернопіль-Товарний», з пропускною потужністю 65,2 тис. тонн вантажів на добу.

The railway junction of **Ternopil city** provides connection with almost all regional centres of Ukraine, as well as neighbouring countries. There are trains passing through the city to Poland, Czech Republic, Slovakia, Hungary.

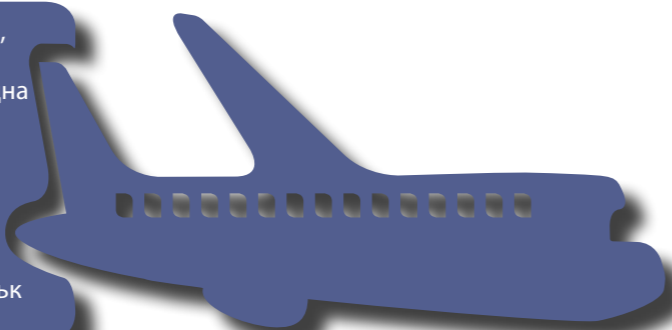
The main passenger terminal of railroads in the city is «Ternopil» railway station (founded in 1870) with a working capacity about 17 ths people a day, the freight terminal – «Ternopil cargo station» with a working capacity about 65.2 ths tons of cargo a day.

За межами міста розташований аеропорт «Тернопіль» (TNL), який має злітно-посадкову смугу з штучним покриттям розміром 2000 м x 42 м й може обслуговувати повітряні судна з максимальною злітною масою до 61 тонн.

Пропускна спроможність аеропорту – до 100 пасажирів на годину. Наразі аеропорт виконує чартерні, нерегулярні польоти з перевезення пасажирів, вантажів у майже всі країни світу.

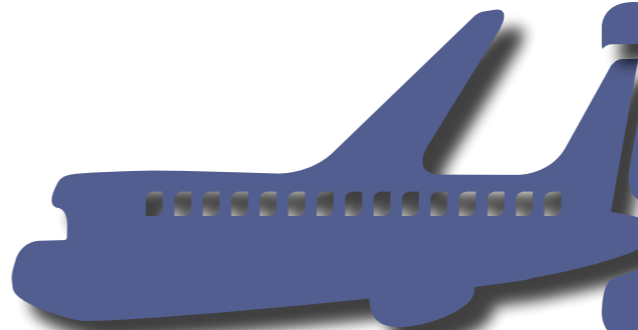
Найближчі аеропорти – м. Львів (120 км), м. Івано-Франківськ (170 км) та м. Київ (500 км).

Outside the city there is «Ternopil» airport (TNL), which has a runway with artificial covering, 2000 m long and 42 m wide, and can handle aircraft with a maximum take-off weight up to 61 tons.

The airport throughput capacity is 100 passengers per hour. The airport currently carries out charter irregular flights of transportation of passengers and cargoes to almost all the countries of the world.

The nearest airports are Lviv (120 km), Ivano-Frankivsk (170 km) and Kyiv (500 km).

The transport infrastructure of **Ternopil city** consists of external and internal transportation.

There are the following types of transport communication in **Ternopil city**: air, railway, automobile, electric and water transport, which develop mainly at the expense of state-owned and communal enterprises.

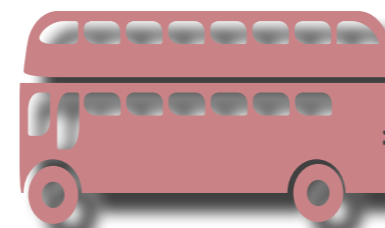
The city's competitive advantage is that it is located at the intersection of two European automobile routes.

European automobile route E 50

 Brest (France) - Nurenberg (Germany) - Prague (Czech Republic) - Kosice (Slovakia) - Ternopil (Ukraine) - Makhachkala (Russia)

European automobile route E 85

 Klaipeda (Lithuania) - Lida (Belarus) - Ternopil (Ukraine) - Bucharest (Romania) - Ruse (Bulgaria) - Alexandroupolis (Greece)

Public passenger transport of **Ternopil city** is represented by electric and motor transport.

The city is served by 63 trolleybuses on 10 routes of the total length of 115.6 km and 211 buses on 38 routes of the total length of 590 km.

Тернопіль має вагомий трудовий потенціал.

На працездатне населення віком від 16 до 65 років припадає близько 73% (що на 5 п. п. більше за середній показник по Україні).

За віковою структурою **Тернопіль** відноситься до міст, в якому преважують мешканці віком від 20 до 49 років, на них припадає 46% населення.

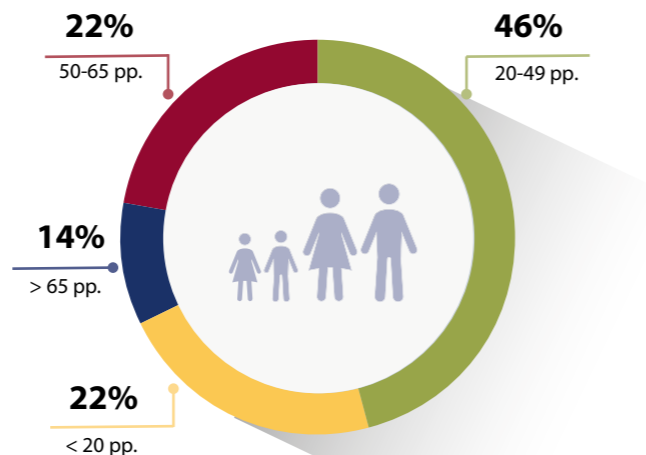

Структура населення за статтю у 2017 році

Тернопіль одне з небагатьох міст України де протягом тривалого періоду спостерігається приріст населення.

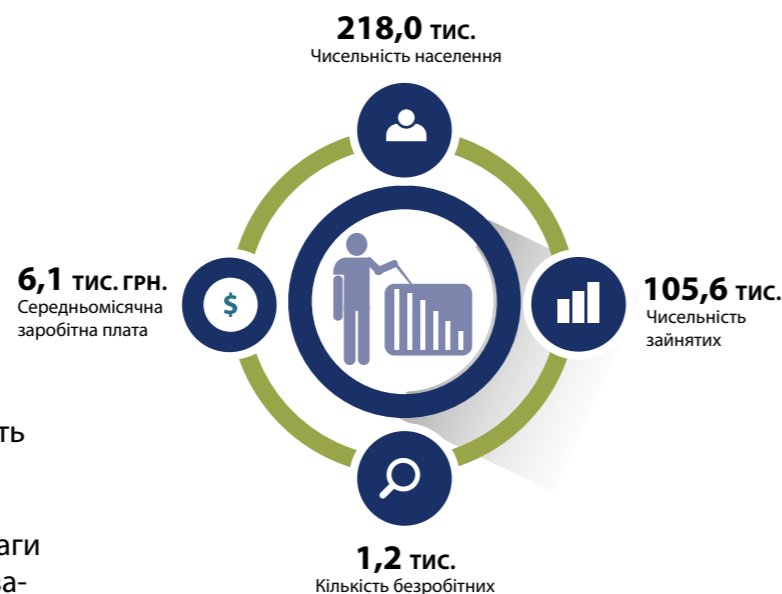
Наявний трудовий потенціал за одночасно порівняно невисокого рівня оплати праці в **Тернополі**, створюють додаткові переваги для інвесторів у частині започаткування та ведення бізнесу в місті.

Міські вищі навчальні заклади забезпечують кваліфікаційною робочою силою ключові сектори міської економіки, що створює важливі інтелектуально-інноваційні переваги **Тернополя** в контексті наявності висококваліфікованих трудових ресурсів.

Структура населення за віком у 2017 році

За статеву структуру більшість населення **Тернополя** складають жінки, з них 80% працездатного віку. Частка чоловіків працездатного віку - 90%.

Основні показники ринку праці у 2017 році

Тернопільський національний економічний університет	Провідний заклад міста в якому викладають понад 800 науково-педагогічних працівників. Навчально-виховний процес в університеті забезпечують 7 інститутів, 4 філії та 4 коледжі в інших областях. Напрями спеціалізації закладу: аграрна економіка і менеджмент, банківський бізнес, економіка та управління, комп'ютерні інформаційні технології, облік та аудит, фінанси, юридична справа. Кількість студентів: 11,2 тис. осіб.
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка	Один із найстаріших вищих навчальних закладів у західному регіоні України та є освітнім і культурним закладом, науково-методичним центром педагогічної освіти регіону. Напрями спеціальностей: філологія та журналістика, фізико-математична, географічна, інженерно-педагогічна, історична, хіміко-біологічна, фізичного виховання, іноземних мов, педагогіки та психології, мистецтв. Кількість студентів: 5,4 тис. осіб.
Тернопільський національний технічний університет ім. Пулюя	Освітній заклад технічного і технологічного спрямування. Напрями спеціальностей: інженерія машин та споруд, прикладні інформаційні технології та електроніка, комп'ютерно-інформаційні системи та програмна інженерія, економіка та менеджмент. Кількість студентів: 5,5 тис. осіб.
Тернопільський державний медичний університет ім. Горбачевського	Один з провідних в Україні медичних навчальних закладів. У складі університету 5 факультетів – медичний, стоматологічний, фармацевтичний, іноземних студентів та післядипломної освіти, які об'єднують 41 кафедру. На базі теоретичних кафедр функціонують 5 навчально-наукових інститутів. Кількість студентів: 5,8 тис. осіб.
Тернопільський інститут соціальних та інформаційних технологій	Українсько-польський вищий навчальний заклад, який здійснює підготовку спеціалістів з економіки, з міжнародних відносин, з підприємництва та біржової торгівлі, з маркетингу та соціальної роботи. Кількість студентів: 0,3 тис. осіб.

Ternopil city has considerable employment potential.

The working age population aged between 16 to 65 years account for about 73% (which is by 5 p.p. higher than the average indicator in Ukraine).

By the age structure, **Ternopil city** belongs to the cities where inhabitants aged between 20 to 49 years prevail accounting for 46% of the population.

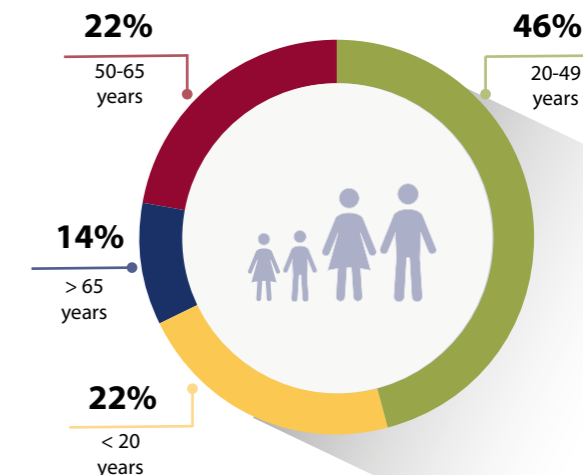

Structure of the population by gender in 2017

Ternopil city is one of the few cities in Ukraine where an increase of the population has been observed for a long period.

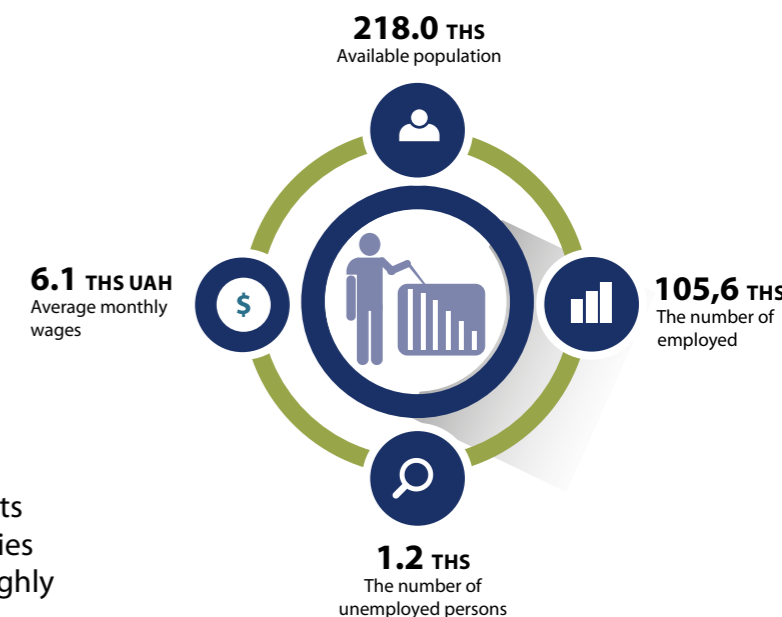
The existing labour potential of **Ternopil city** given relatively low wages in the city, creates additional benefits for investors in terms of starting and doing a business in the city.

The city universities provide the key sectors of the urban economy with qualified labour force, creating significant intellectual benefits of innovation of **Ternopil city** over other cities of Ukraine in the context of availability of highly qualified labour force.

Structure of the city population by age in 2017

By gender structure, most of the population of **Ternopil city** are women, of them - women of working-age account for 80%. The share of men of working-age account for 90%, respectively.

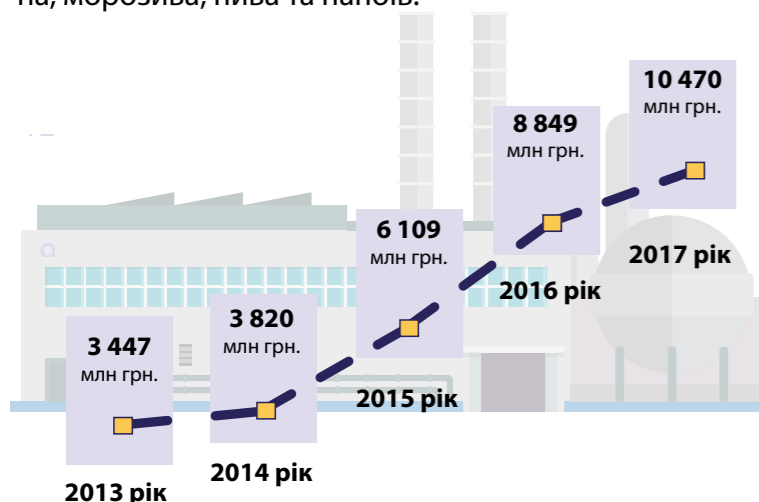
Main indicators of the labour market in 2017

Ternopil National Economic University	It is a leading university of the city where over 800 scientific and pedagogical staff are employed. The educational process at the university comprises 7 institutes, 4 branches and 4 colleges in other areas. Directions of specialization of the university are agricultural economics and management, banking, economics and management, computer information technology, accounting and audit, finance, law. Number of students: 11.2 ths people.
Ternopil V. Hnatyuk National Pedagogical University	One of the oldest universities in the western part of Ukraine and is an educational and cultural establishment, a scientific and methodical centre of pedagogical education in the region. Directions of specialization: philology and journalism, physics, mathematics, geography, engineering and education, history, biology, chemistry, physical education, foreign languages, pedagogy and psychology, arts. Number of students: 5.4 ths people.
Ternopil Ivan Puluj National Technical University	It is a university of technical and technological direction. Directions of specialization: engineering of machines and buildings, applied information technology and electrical engineering, computer and information systems and software engineering, economics and management. Number of students: 5.5 ths people.
I. Horbachevsky Ternopil State Medical University	One of the leading medical universities in Ukraine. It has 5 faculties: medical, dental, pharmaceutical, the faculty of foreign students and post-graduate education, bringing together 41 departments. On the basis of theoretical faculties there are 5 educational and research institutions. Number of students: 5.8 ths people.
Ternopil Institute of Social and Information Technologies	Ukrainian-Polish higher educational establishment that trains specialists in economics, international relations, enterprise and stock trading, marketing and social work. Number of students: 0.3 ths people.

Промисловий комплекс **Тернополя** переважно орієнтований на внутрішній ринок.

Основу промислового комплексу **Тернополя** представлено підприємствами харчової, легкої, целюлозно-паперової промисловості, виробництва гумових та пластмасових виробів, електричного та електронного устаткування, інших неметалевих виробів, а також постачання електроенергії, газу, пари та води.

У складі харчової галузі переважають виробництво хлібобулочних, кондитерських, молочних виробів, борошна, морозива, пива та напоїв.

Обсяги реалізації промислової продукції

В місті функціонує понад 120 промислових підприємств різних форм власності. Крім того, діє понад тисяча малих та середніх підприємств промислового профілю.

Найвагомішими підприємствами є наступні.

Галузь	Назва підприємства
Постачання електроенергії, газу, пари, води	ВАТ «Тернопільбленерго», КП «Тернопільводоканал», ПАТ «Тернопільгаз», КП «Тернопільміськкомуненерго»
Харчова промисловість	ПАТ «Тернопільський молокозавод», філія ПАТ «Державна продовольчо-зернова корпорація України» Тернопільський комбінат хлібопродуктів, ПАТ «ТерА», ТОВ «Тернопільхлібпром», ТОВ «Галичина Ласунка», ТОВ «Пивоварня «Опілля», ТОВ «ЕКОР»
Машинобудування	ОСП «Корпорація «Ватра», ПАТ «Тернопільський радіозавод «Оріон», ТОВ «Шредер»
Легка промисловість	ВАТ «Тернопільське об'єднання «ТЕКСТЕРНО», ТДВ «Галія», ТОВ «Торговий дім «Текурій»
Виробництво будівельних матеріалів	Комбінат «Будіндустрія» ТОВ «Тернопільбуд», ТОВ «Ліхтнер-Бетон», ТДВ «Тернопільський завод ЗБК», ТОВ «Тервікно-пласт», ТОВ «Термобуд плюс»
Будівництво	ТОВ «Тернопільбуд», ПП «Креатор-Буд», ПП «Добробуд», ПП «Енергоконструкція», ТОВ «Техно-Буд-Центр»
Фармацевтика	ТОВ «Тернофарм»
Виробництво меблів	ПП «Фабрика меблів «Нова», ТОВ «Тернопільська меблева фабрика»

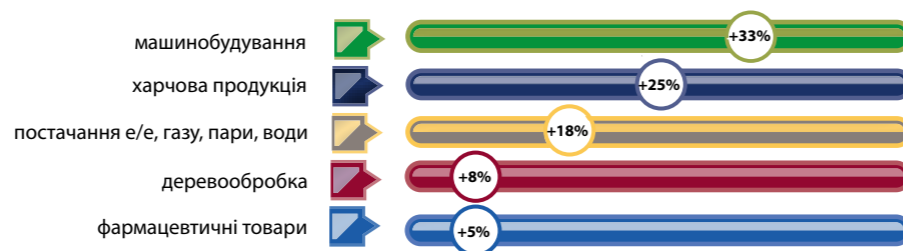

Структура реалізації промислової продукції за основними галузями у 2017 році

Протягом останніх років у місті спостерігається поступове збільшення обсягів виробництва та реалізації.

Обсяг реалізації промислової продукції у 2013-2017 рр. зріс в 3 рази або на 7,0 млрд грн. до 10,5 млрд грн.

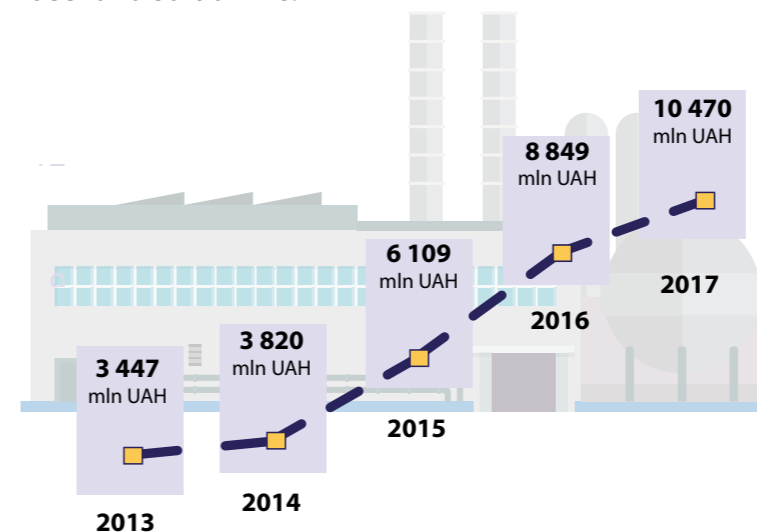
Темпи зростання реалізації промислової продукції у 2017 році

The industrial complex of **Ternopil city** is mainly oriented to the domestic market.

The industrial complex of **Ternopil city** is presented by food, textile, pulp and paper industry, manufacturing of rubber and plastic products, electrical and electronic equipment, other non-metal products, and electricity, gas, water, heat supplies.

The food industry is dominated by production of bakery products, flour, ice cream, confectionery, dairy products, beer and soft drinks.

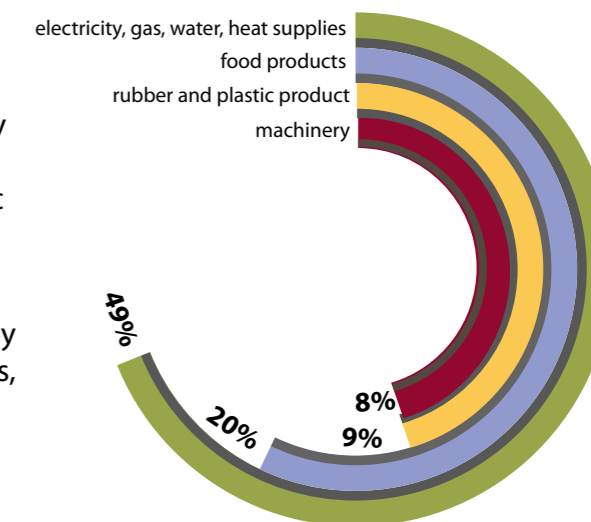

Industrial output sold

In the city, there are more than 120 industrial enterprises of different ownership forms. In addition, there are over one thousand small and medium enterprises of industrial profile.

The most important enterprises are as follows.

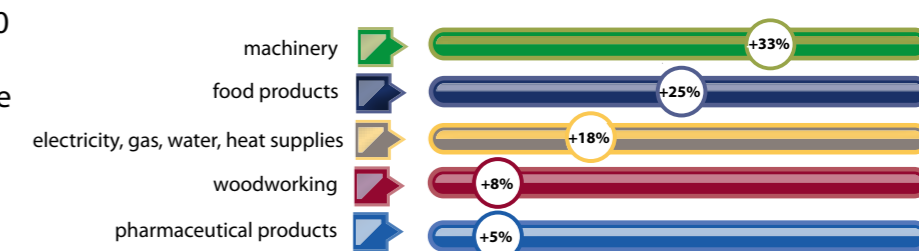
Industry	Name of enterprise
Electricity, gas, water and heat supplies	Ternopilblenergo, Ternopilvodokanal, Ternopilgas, Ternopilmis'kcommunenergo
Food industry	Ternopil milk plant, Ternopil bread-baking complex, TerA, Ternopilkhleabprom, Galychyna Lasunca, brewery «Opilliya», ECOR
Machinery industry	Corporation «Vatra», Ternopil radio plant «Orion», Schreder LLC.
Light industry	Ternopil union «TEXTERNO», Galia, Trade house «Tecuriy»
Production of construction materials and others	Budindustry, Ternopilbud, Lihtner-Cement, Ternopil plant of reinforced concrete constructions, Ternoviknoplant, Termobud plus
Construction	Ternopilbud, Creator-Bud, Dobrobud, Energoconstruction, Tehno-Bud-Center
Production of pharmaceutical drugs	Ternopharm
Furniture production	Furniture plant «Nova», Ternopil furniture plant

Structure of industrial output sold by major branches in 2017

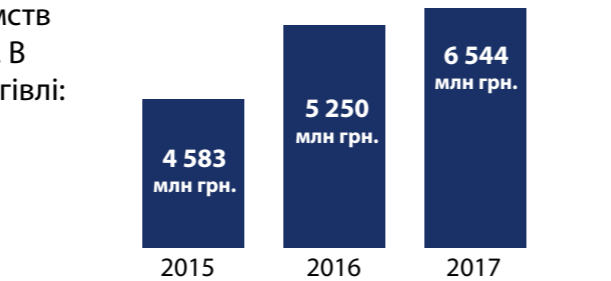
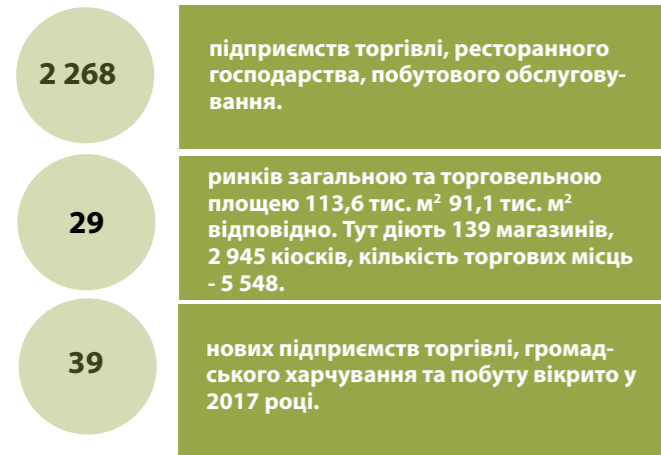
A gradual increase in the volume of the industrial output sold has been observed in recent years.

The volume of the industrial output sold during 2013-2017 years increased by 3 times or by 7.0 bln UAH, amounting to 10.5 bln UAH.

Rate of growth of the industrial output sold in 2017

Тернополю притаманна розвинена мережа підприємств торгівлі, ресторанного господарства та сфери послуг. В місті функціонує розгалужена мережа роздрібної торгівлі:

Обсяг внутрішньої роздрібної торгівлі

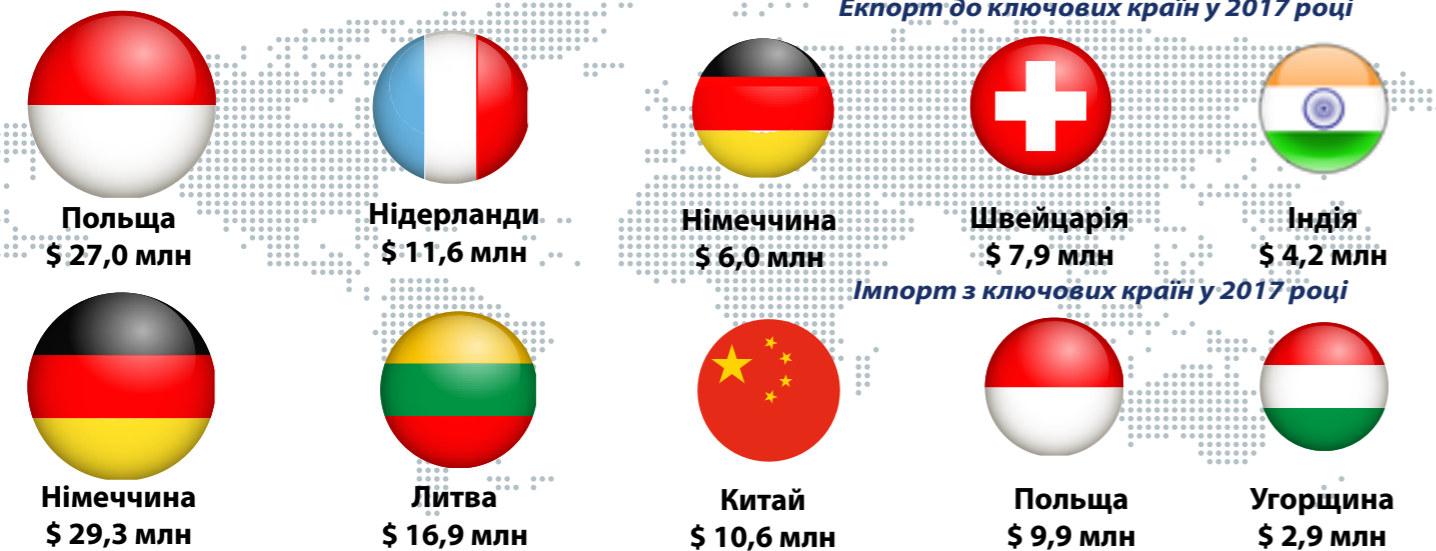

Експорт та імпорт товарів

Частка експорту в загальному об'ємі реалізованої промислової продукції коливається в межах 4-5%.

Зовнішньоторговельні операції на ринку товарів здійснюються з партнерами з 64 країн світу.

Експорт до ключових країн у 2017 році

Імпорт з ключових країн у 2017 році

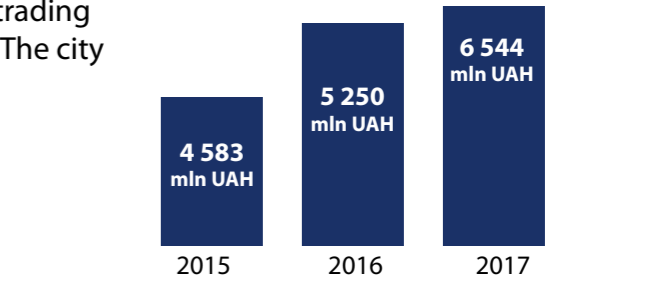
Структура експорту та імпорту є диференційованою як за групами товарів, так і за країнами постачання. Товарна структура експорту визначається виробничим профілем підприємств міста.

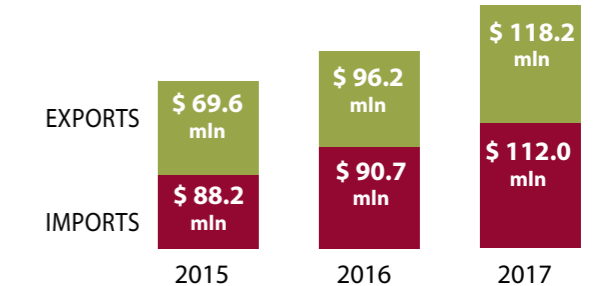
Структура експорту у 2017 році

Структура імпорту у 2017 році

Ternopil city is inherent in the developed network of trading enterprises, restaurant business and consumer sector. The city has an extensive network of retail trade:

Volume of the retail turnover of Ternopil city

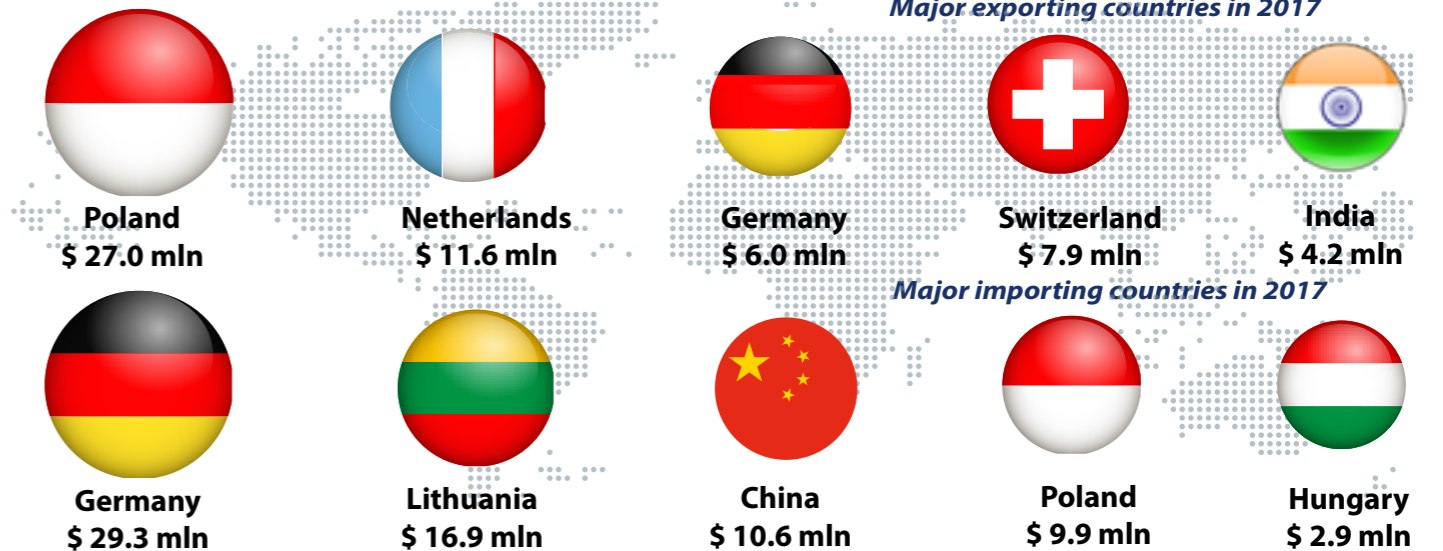

Exports and imports of goods

The share of export of goods and services in the total volume of products sold exceeds 4-5%.

Enterprises of the city carry out foreign economic operations with partners from 64 countries of the world.

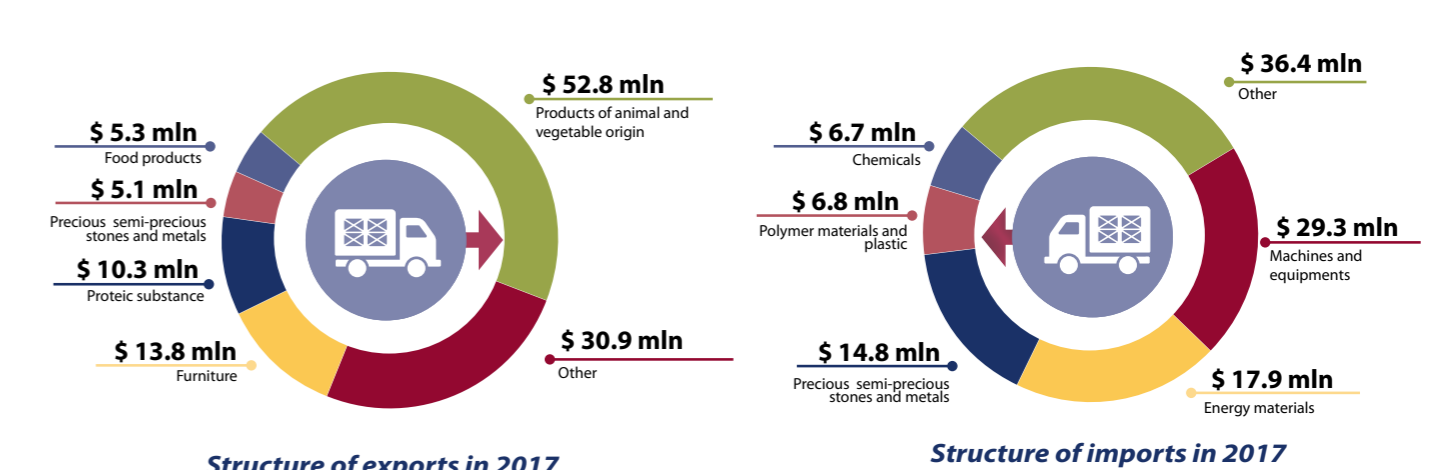
Major exporting countries in 2017

Major importing countries in 2017

The structure of exports and imports is differentiated both by commodity groups and by countries of origin.

The commodity structure of exports is determined by the production profile of the city enterprises.

Structure of exports in 2017

Structure of imports in 2017

ТЕРНОПІЛЬ - ТУРИСТИЧНЕ МІСТО.

Туризм є одним із стратегічних напрямів розвитку **Тернополя**.

Тернопіль - регіональний туристичний центр, який пропонує широкий спектр розважальних та рекреаційних послуг, один з лідерів водного туризму та різноманітних видів водного спорту, активного, фестивального та конференційного туризму.

Тернопіль має сприятливе географічне розташування, унікальні природні та кліматичні ресурси, багату історико-культурну спадщину та ряд інших переваг, поєднання яких сприяє розвитку туризму та розбудові туристичної інфраструктури.

Основними видами туризму, на які робиться наголос у місті, є подієвий (діловий, фестивальний, гастрономічний) та релігійний.

Щорічно **Тернопіль** відвідує понад 150 тис. туристів.

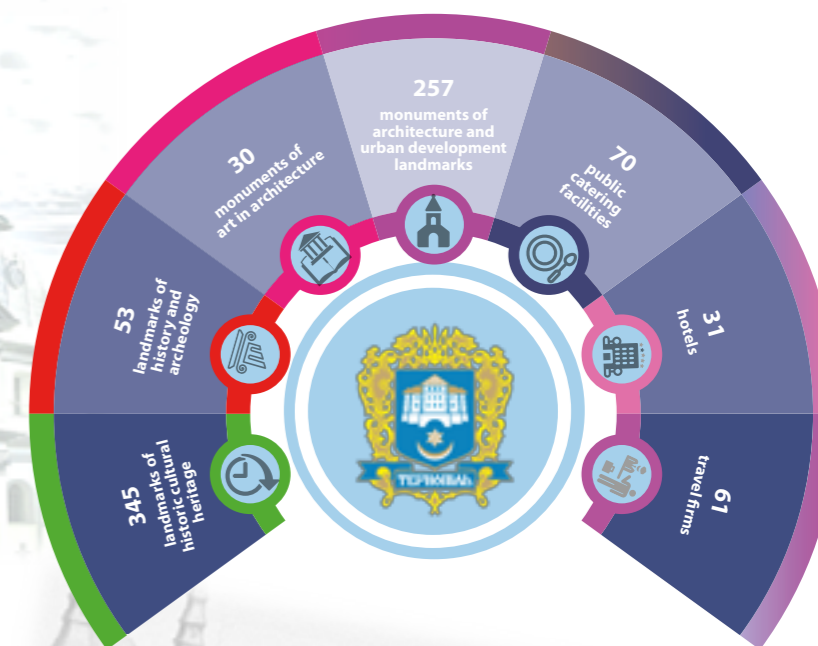
Тернопіль відомий масовими публічними заходами, фестивалям та конкурсам у т. ч. міжнародним, які проводяться щорічно.

TERNOPIL IS A TOURIST CITY.

Tourism is one of the strategic development directions of **Ternopil city**.

Ternopil city is a regional tourist centre, which offers a wide range of entertainment and recreation services, one of the leaders of the water tourism and various water sports, active, festival and conference tourism.

Ternopil city has a favourable geographic location, unique natural and climatic resources, rich historical and cultural heritage and a number of other advantages, the combination of which contributes to the development of tourism and capacity building of the tourist infrastructure.

The main types of tourism, the city focuses on, are event tourism (business, festival, gastronomy) and religious tourism.

Every year, more than 150 ths tourists visit **Ternopil city**.

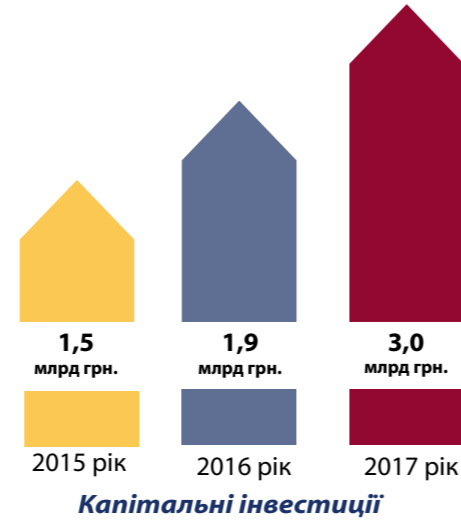
Ternopil is famous for its mass public events, festivals and contests, including international ones, which are held annually.

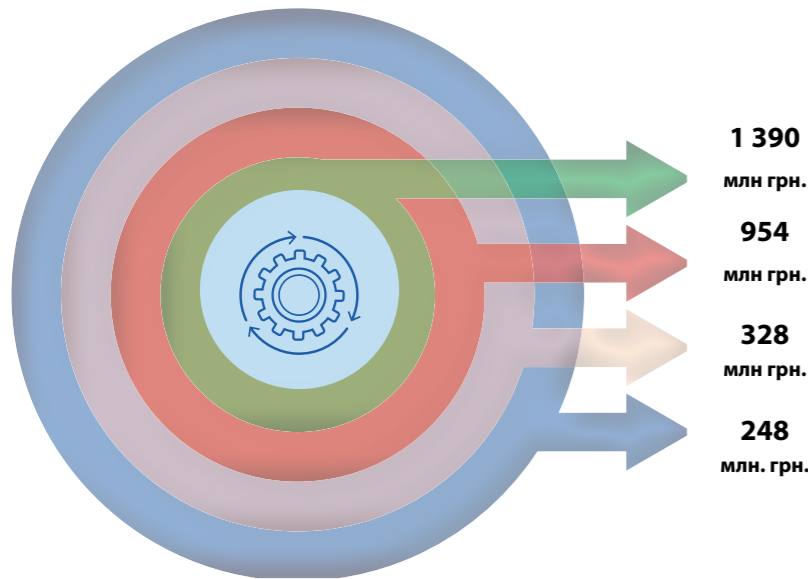
Протягом останніх років визначальний вплив на ситуацію з фінансуванням капітальних інвестицій в економічному комплексі **Тернополя** мають підприємства сфери операцій з нерухомим майном, будівництва та промисловості.

Протягом 2015-2017 рр. обсяг освоєних капітальних інвестицій збільшився в 2 рази до 3,0 млрд грн.

В розрахунку на одного мешканця у 2017 році обсяг капітальних інвестицій становив 13,8 тис. грн. та є в 1,4 рази більшим за середній показник по Україні.

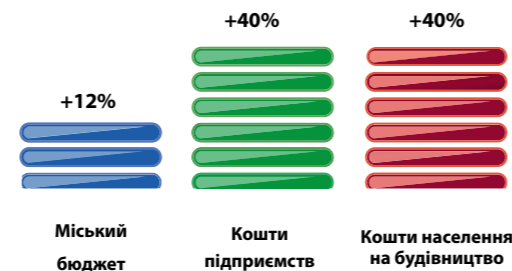

Відбувається нарощення обсягу освоєних інвестицій в сферу нерухомості, інженерну та транспорту інфраструктуру, освіту та охорону здоров'я, які демонструють високі темпи зростання.

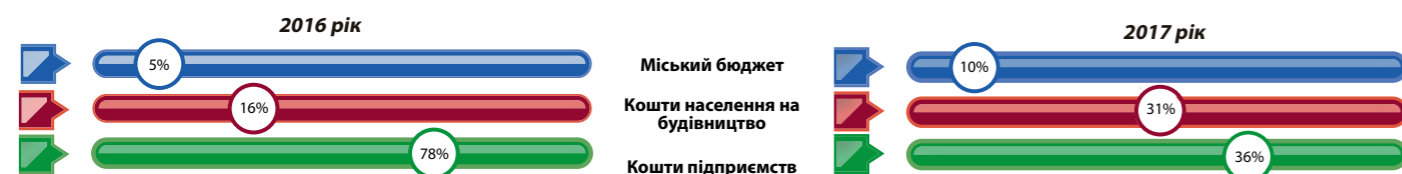

Поліпшення інженерної та соціальної інфраструктури є одним з головних стратегічних пріоритетів **Тернополя**.

Фінансування видатків на інфраструктуру здійснюється в основному за рахунок міського бюджету та коштів підприємств.

Темпи зростання капітальні інвестиції за джерелами фінансування

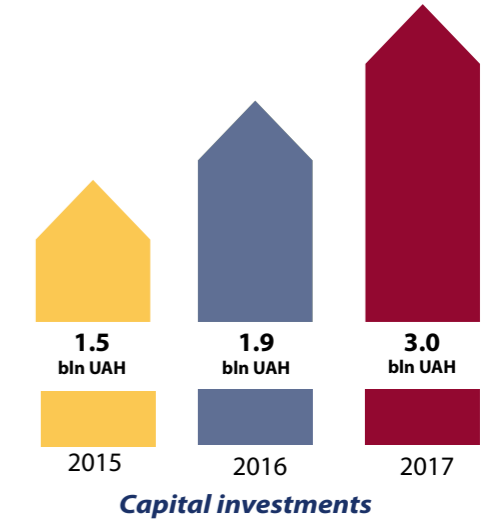

Частка джерел фінансування капітальних інвестицій в загальному обсязі

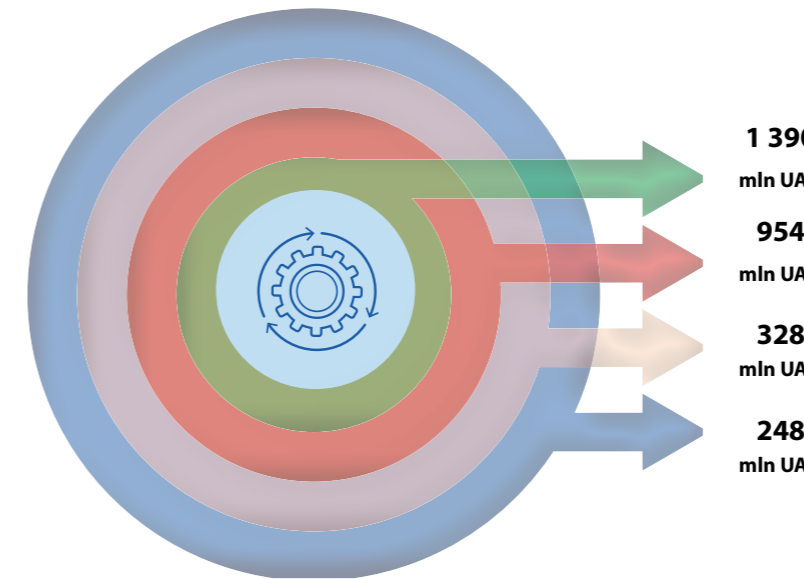
In recent years, enterprises dealing with real estate operations, construction companies and industrial companies have had a major impact on the situation with financing of capital investments in the economic complex of **Ternopil city**.

During 2015-2017, the volume of assimilated capital investments increased two-fold, amounting to UAH 3.0 bln.

In 2017, the volume of capital investments per capita amounted to UAH 13.8 ths, exceeding by 4 times the average indicator for Ukraine.

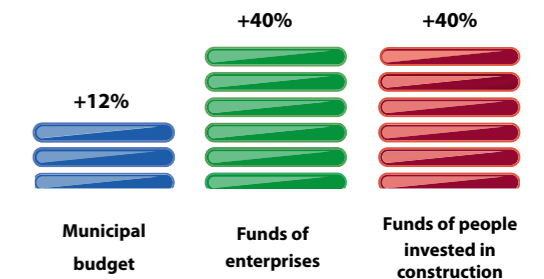

There has been an increase in the volume of assimilated investments in such areas as real estate operations, engineering and transport infrastructure, education and health care, which have been demonstrating high growth rates.

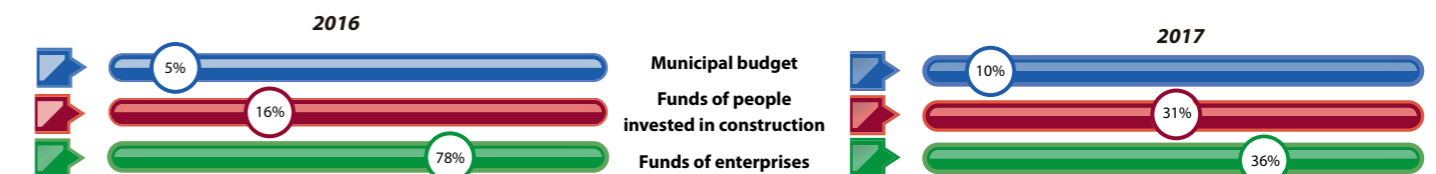

Improvement of engineering and social infrastructure is one of the main strategic priorities of **Ternopil city**.

Financing of expenditures is carried out mainly at the expense of the local budgets, as well as funds of enterprises.

Rates of growth of capital investments by funds

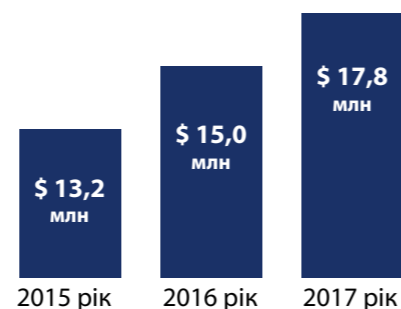
Share of sources of the financing of capital investments in the total volume

Тернопіль має достатньо розвинений промисловий комплекс та потенціал для підготовки привабливих пропозицій для інвесторів.

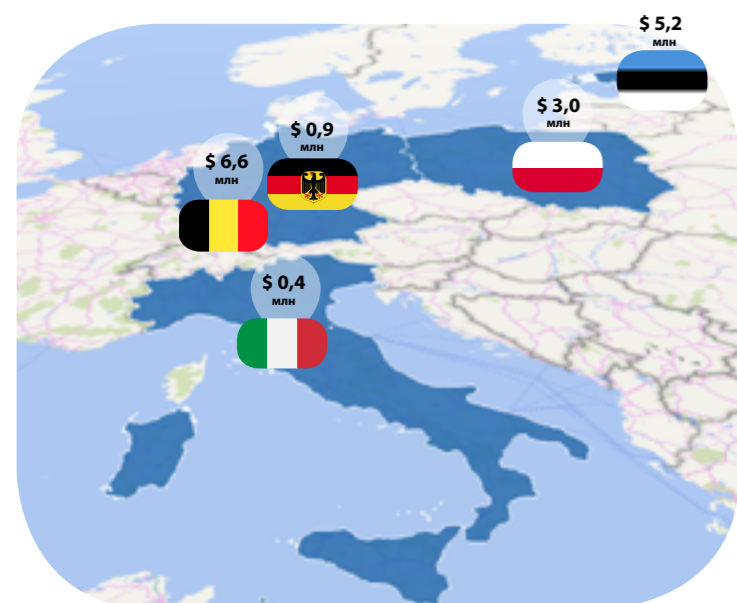
Місто може розвивати традиційні для себе галузі харчової, легкої, машинобудівної промисловості, будівництва, транспорту та логістики, де вже залучені прямі іноземні інвестиції, обсяг яких становить четверту частину показника по області.

Політика міської влади спрямована на створення сприятливого інституційного та економічного середовища для залучення капіталу.

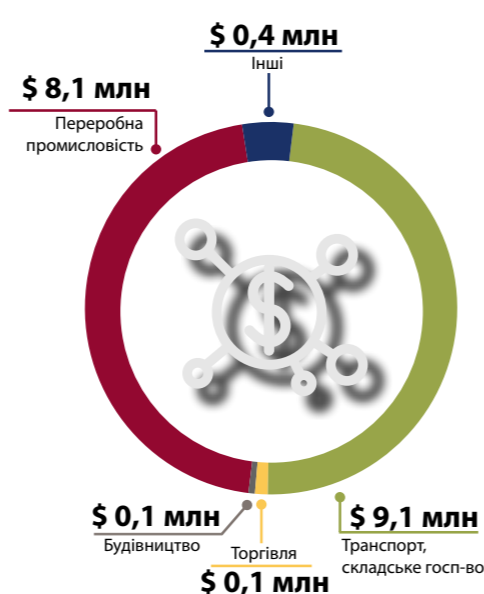
В місті працює 81 підприємство, в які залучені інвестиції компанії з 28 країн світу.

Прямі іноземні інвестиції

Прямі іноземні інвестиції за країнами

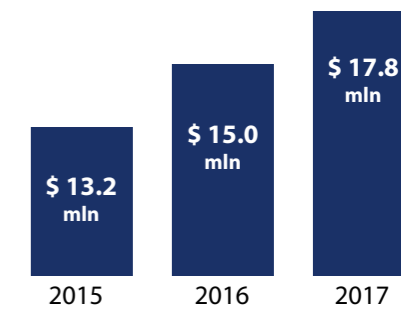
Прямі іноземні інвестиції за галузями

Ternopil city has quite a developed industrial complex, as well as potential for preparing attractive proposals for investors.

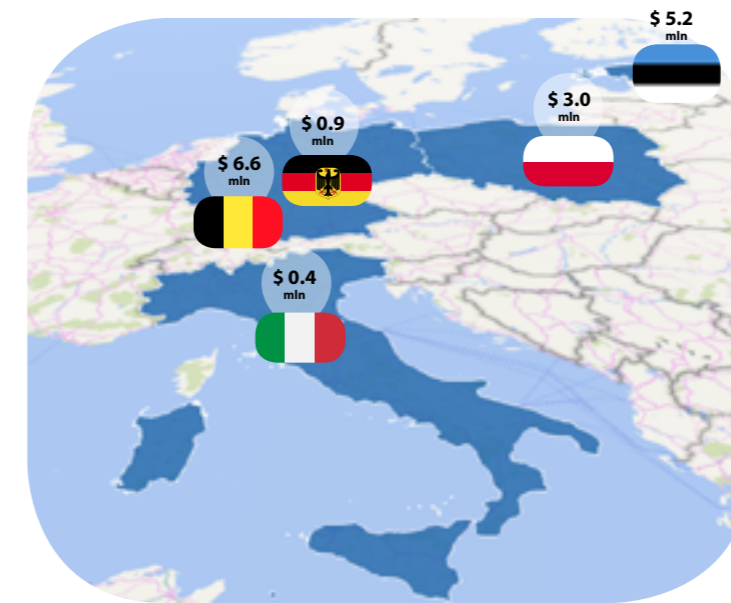
The city can develop its traditional industries, such as food, light, machine building industries, construction, transport and logistics, where FDI have already been attracted accounting for a quarter of indicator in the region.

The policy of the city authorities is aimed at creating favourable institutional and economic environment to attract capital.

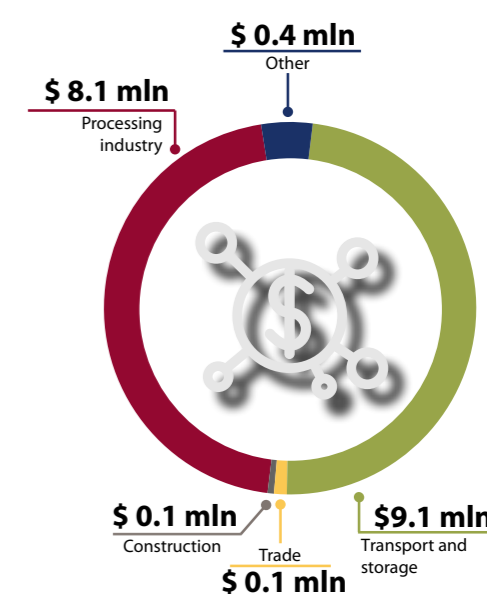
There are 81 companies in the city where investments from 28 countries have been attracted.

Volume of FDI

FDI by countries

FDI city by industry

Серед ключових успішних проектів за участю іноземних інвесторів можна навести наступні.

Проекти за участю іноземних інвестицій	Країна	Проекти за участю іноземних інвестицій	Країна
Назва компанії: «МВ «Стелар» (Естонія) Вид діяльності: міжнародні транспортні та експедиційні послуги		Назва компанії: «Натурпродукт-Вега» (Німеччина) Вид діяльності: торівля фармацевтичними товарами	
Назва компанії: «Режанс Полісаж» (Швейцарія) Вид діяльності: виробництво товарів широкого вжитку		Назва компанії: «Р.Е.І.В.» (Італія) Вид діяльності: виробництво чаю та кави	
Назва компанії: «Шатек Тер» (Польща) Вид діяльності: лісопилльне та стругальне виробництво		Назва компанії: «Укр Поль» (Польща) Вид діяльності: вирощування зернових	
Назва компанії: «Шредер» (Бельгія) Вид діяльності: виробництво освітлювальних приладів		Назва компанії: «Діана Інтернаціонал» (Швеція) Вид діяльності: транспортні перевезення	
Назва компанії: «Єврофарм» (Бельгія) Вид діяльності: виробництво фармацевтичних виробів		Назва компанії: «Біотек Агрікольтюр Україна» (Франція) Вид діяльності: виробництво чаю та кави	

The following key successful projects involving foreign investors have to be mentioned:

Projects with foreign capital participation	Country	Projects with foreign capital participation	Country
Company name: «MB «Stelar» (Estonia) Type of activity: international transport and forwarding services		Company name: «Naturprodukt Vega» (Germany) Type of activity: sale of pharmaceutical products	
Company name: «Régence Poliszah» (Switzerland) Type of activity: production of goods of wide consumption		Company name: «R.A.I.V.» (Italy) Type of activity: tea and coffee products	
Company name: «Shateks Ter» (Poland) Type of activity: sawmill and wood processing		Company name: «Ukr Pol» (Poland) Type of activity: grain growing	
Company name: «Schreder» (Belgium) Type of activity: production of lighting devices		Company name: «Diana International» (Sweden) Type of activity: transportations	
Company name: «Eurofarm» (Belgium) Type of activity: production of pharmaceutical products		Company name: «Biotech Agriculture Ukraine» (France) Type of activity: tea and coffee products	

З метою сприяння залученню інвестицій міська влада **Тернополя** на постійній основі впроваджує заходи із покращення інвестиційного клімату, з підвищення якості управління та з надання адміністративних послуг.

Тернопіль одним з перших почав впровадження програми «**PROZZORO**», (мета – ефективне використання коштів місцевого бюджету) та другим серед міст – «**PROZZORO.Продажі**», системи «**Відкрите місто**» (мета – аналіз конкретних господарських проблем), проекту «**Електронні петиції**» (інноваційний проект, який реалізується спільно з фондом Східна Європа), проект «**Відкритий бюджет**» (мета – інформування про надходження та витрачання бюджетних коштів).

З метою інформування суспільства та бізнес-середовище про стан розвитку міста з 2013 року **Тернополем** підтримуються:
Кредитний рейтинг - **uaBBB+**.
Рейтинг інвестиційної привабливості - **invA-**.

МІСЬКА ПРОМИСЛОВА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

В сфері надання адміністративних та неадміністративних послуг застосовується система якості менеджменту **ISO 9001:2008**.

Відновлення промислового потенціалу міста та сприяння розвитку найбільш перспективних кластерів профільних галузей промисловості, з яких ключовими є:

- легка
- харчова
- електротехнічна.

Створення високотехнологічних виробництв та впровадження механізмів стимулювання до використання новітніх технологій.
Надання пільг по сплаті місцевих податків для новостворених виробництв.

Поліпшення бізнес-клімату, створення сприятливих умов розвитку, запровадження механізму співпраці міської влади та суб'єктів підприємництва.
Ресурсне та інформаційне забезпечення.
Формування інфраструктури підтримки підприємництва.

Розвиток інвестиційного середовища через євроінтеграційні процеси.
Промоція та підвищення іміджу міста як території, привабливої для інвестування та налагодження співробітництва.
Розвиток логістичної інфраструктури міста (аеропорту, логістичних комплексів).

Оптимізація структури комунального майна.
Створення сприятливих умов для появи приватних власників, які мають довгострокові інтереси у розвитку приватизованих об'єктів.
Активізація приватизації та збільшення надходження коштів від продажу об'єктів.
Забезпечення інформаційної відкритості процесу приватизації.

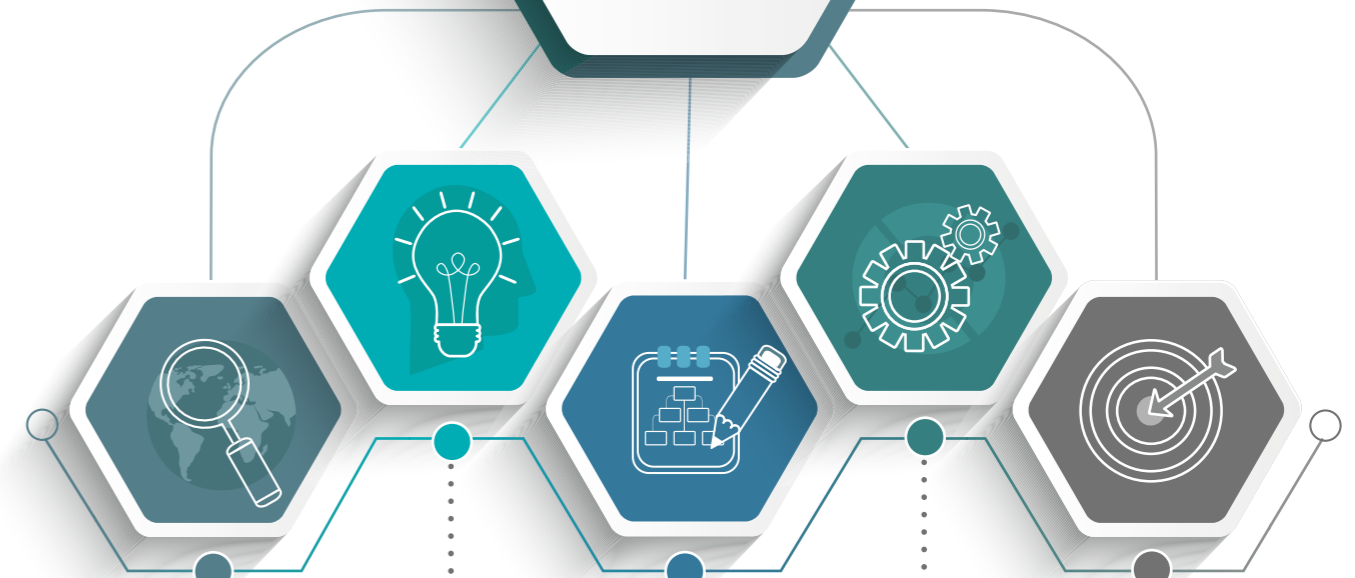
Ternopil city authorities on a regular basis implement measures aimed at improving the investment climate in the city, quality of the city management, as well as provision of administrative services.

Ternopil city is one of the first cities to start implementing «**PROZZORO**» program (goal – more effective use of the local budget) and the second city to start implementing «**PROZZORO.Sale**», also, such a system as «**Open city**» (goal – analysis of specific economic issues), an «**Electronic petitions**» project (an innovative project, implemented jointly with the Eastern Europe Foundation), an «**Open budget**» project (goal – information on revenues and expenditures of the budget funds).

In order to inform the society and business environment on the progress of the city development, since 2013 **Ternopil city** has maintained:
Credit rating - **uaBBB+**.
Rating of investment attractiveness - **invA-**.

CITY INDUSTRIAL AND INVESTMENT POLICY

Quality management system **ISO 9001:2008** is applied for providing administrative and non-administrative services.

Restoration of the city industrial potential and promotion of development of the most perspective clusters of specialized branches of industry, the key industries being:

- light
- food
- electrotechnical.

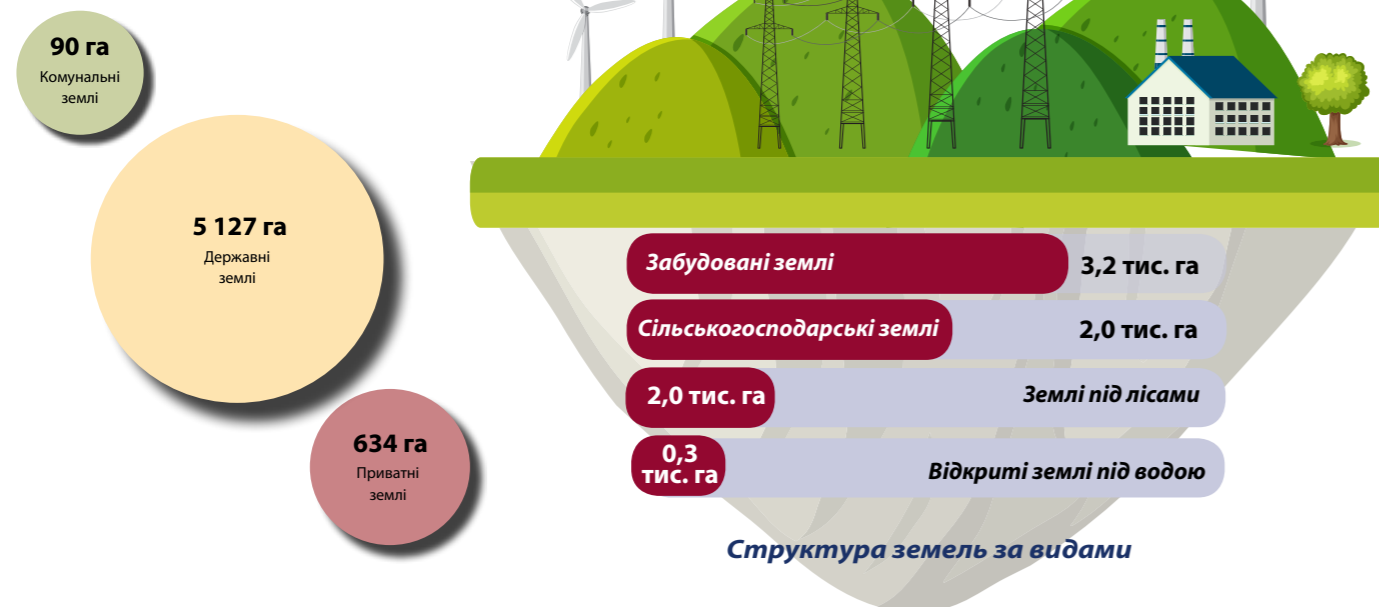
Creation of high-tech industries, introduction of mechanisms for promoting and stimulating the use of the up-to-date technologies in the production by business entities.
Granting benefits on payment of local taxes for the newly created enterprises.

Improvement of the business climate, creation of favourable conditions for development, implementation of mechanism of cooperation between the city authorities and business entities.
Resource and information provision.
Formation of the entrepreneurship support infrastructure.

Development of the investment environment through the Euro-integration processes.
Promotion and improvement of the city image as territory attractive for investment and cooperation.
Development of logistic infrastructure of the city (airport, logistic complexes).

Optimization of the structure of the communal property.
Creation of favourable conditions to attract private owners who have long-term interests in developing privatized objects.
Activation of privatization and increasing revenues from the sale of objects.
Ensuring information transparency of the privatization process.

Загальна площа земель **Тернополя** складає 5,9 тис. га, в тому числі землі міської ради за межами міста – понад 1,5 тис. га.

Міська влада **Тернополя** сприяє розвитку земельних відносин, створює організаційно - економічні умови для правового і ефективного використання земель, а також для залучення інвестицій у забудову міста.

Земельні ділянки реалізуються на земельних торгах у формі аукціону, шляхом викупу земельних ділянок під об'єктами нерухомого майна та продажу права оренди на земельні ділянки.

Приватизація комунального майна **Тернополя** була розпочата у 1993 році.

З цього часу приватизовано понад 1,2 тис. об'єктів комунальної власності загальною площею більше 200 тис. м².

У приватну власність передано об'єкти харчової промисловості, торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування населення, окремі об'єкти з надання медичних послуг.

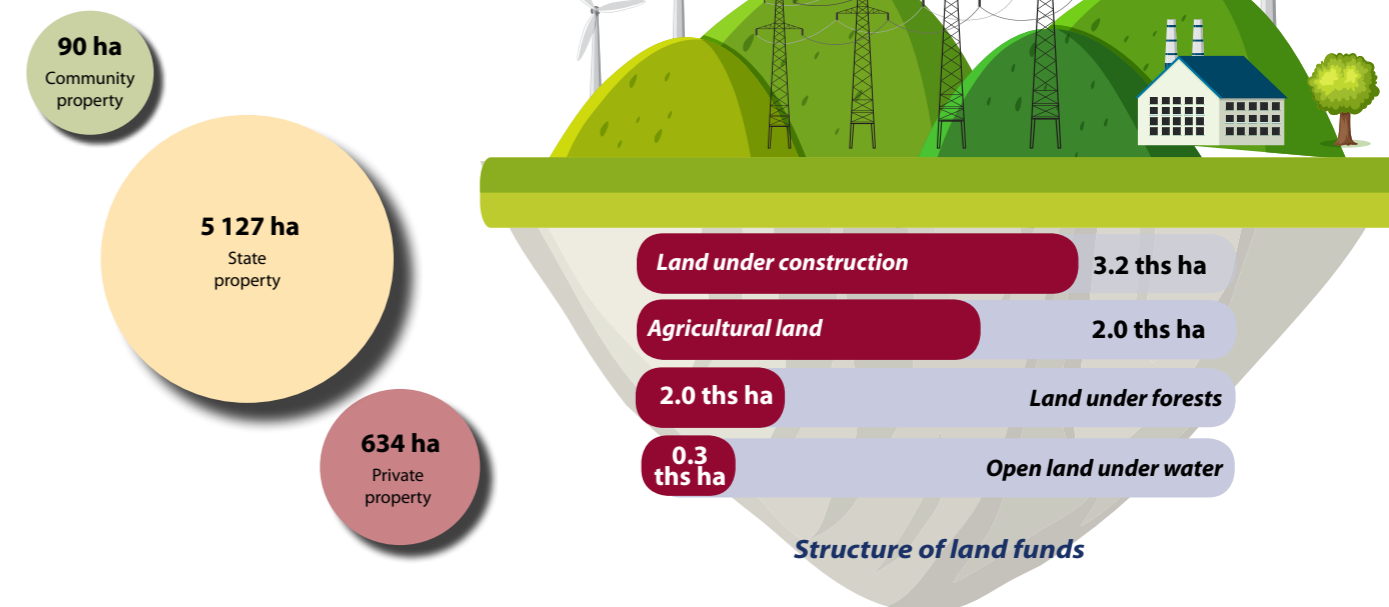
З метою створення умов для підвищення ефективності використання комунального майна, створення конкурентного середовища, а також забезпечення надходження коштів від приватизації до міського бюджету в місті кожні три роки затверджується Програма приватизації, а також перелік об'єктів, які перебувають у комунальній власності міста та підлягають приватизації.

На сайті **Тернопільської міської ради** розміщується інформація про промислові приміщення, які б могли зацікавити інвестора.

<http://rada.te.ua/ekonomika/investitsii/>

The total area of the land of **Ternopil city** is 5.9 ths ha, including the land of the city council outside the city amounting to more than 1.5 ths ha.

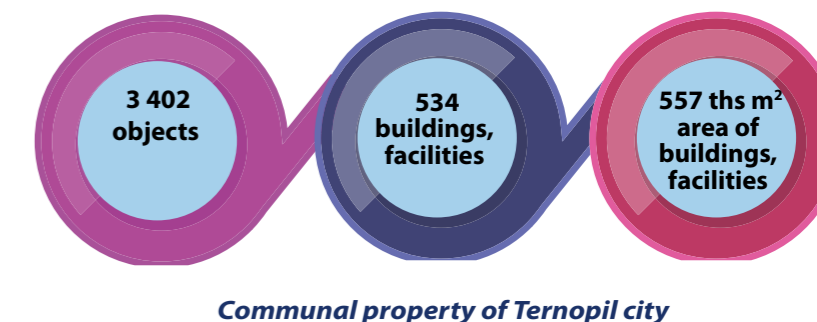
Ternopil city authorities promote the development of land relations, create legal and organisational and economic conditions for legal and efficient use of the land, as well as conditions for attracting investments in the construction development of the city.

For this purpose, the following measures are implemented: sale of land plots through land auctions, sale of land plots under immovable property, as well as sale of the right to lease land plots.

Privatization program of the communal property of **Ternopil city** was launched in 1993.

Since that time, 1.2 ths communal property objects of the total area above 200 ths m² have been privatized.

Facilities of food industry, trade and public catering, consumer and some medical services facilities have been transferred into private ownership.

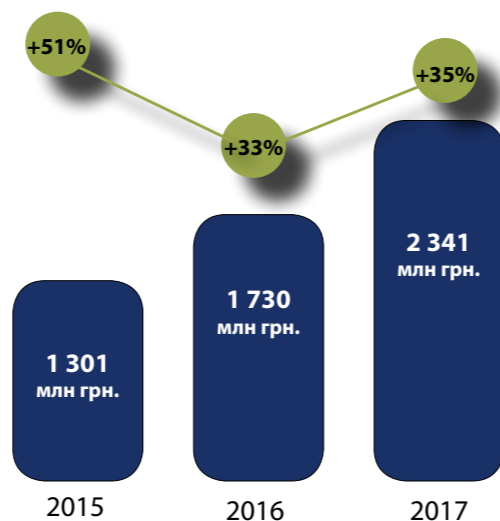
In order to create conditions for a more efficient use of the communal property, as well as competitive environment and to ensure that the revenues generated from the privatization flow to the city budget, the privatization programme is approved in the city every three years.

The information regarding industrial premises, which may be of interest to investors, is posted on the web-site of **Ternopil city council**.

<http://rada.te.ua/ekonomika/investitsii/>

Реформа з фіскальної децентралізації та зростання ділової активності дозволяє **Тернополю** нарощувати доходну частину бюджету, забезпечувати більш гнучку політику витрат з місцевого бюджету та збільшувати витрати, спрямовані на розвиток міської інфраструктури.

Надходження до бюджету

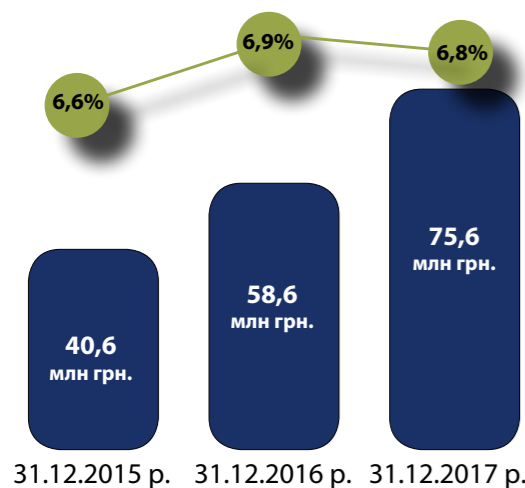
Наповнення бюджету є диференційованими як за галузями, так і за платниками податків та зборів.

Ключовими власними джерелами наповнення бюджету є податок на доходи фізичних осіб, місцеві податки та збори, надходження від надання адміністративних послуг та від приватизації.

Залежність міста від трансфертів з бюджетів вищих рівнів є помірною.

Тернопільська міська рада разом із комунальними підприємствами є учасниками ринку зовнішніх запозичень.

Кошти залучаються від міжнародних фінансових організацій на реалізацію інфраструктурних проектів.

Консолідований борг та боргове навантаження на доходну частину бюджету

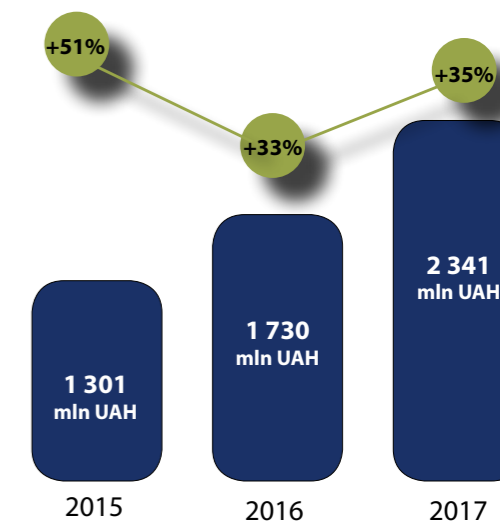
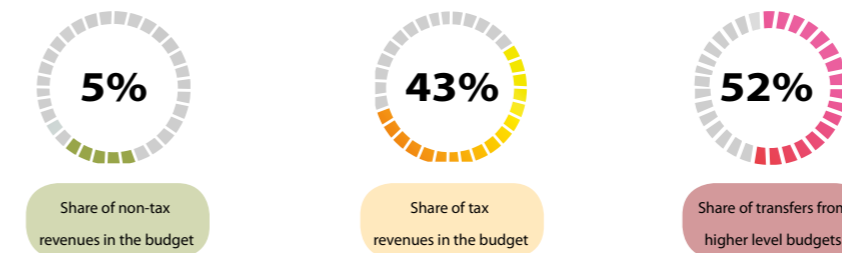
- THE WORLD BANK** Проект модернізації об'єктів водопровідно-каналізаційного господарства **Тернополя**.
- European Bank** Проект модернізації системи централізованого теплопостачання **Тернополя**.
- NEFCO** Проект модернізації котельень **Тернополя**.
- European Investment Bank** Глибока термомодернізація будівель закладів освіти **Тернополя**.
- European Investment Bank** Оновлення рухомого складу автобусного парку.

IBIRATING Certified National Rating Agency

Year	Credit rating	Outlook
2014	uaBBB	Стабільний
2015	uaBBB	Стабільний
2016	uaBBB	Стабільний
2017	uaBBB	Стабільний
2018	uaBBB+	Стабільний

uaBBB+ достатня кредитоспроможність порівняно з іншими українськими позичальниками.

The reform of fiscal decentralization and growth of business activity allows **Ternopil city** to increase the budget revenues, provide for a more flexible local budget expenditure policy and increase expenditures on the development of the city's infrastructure.

Revenues of the budget

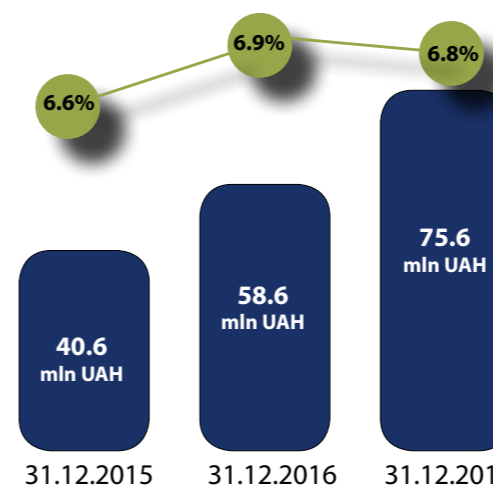
The filling up of the budget is differentiated both by industry and by payers of taxes and fees.

The key own sources of the budget filling up are personal income tax, local taxes and fees, revenues generated by providing administrative services and privatization.

The city's dependence on transfers from higher-level budgets is moderate.

Ternopil city council together with utility companies are participants in the external borrowing market

Funds are attracted from international financial institutions to implement infrastructure projects.

Consolidated debt and debt burden on the budget revenues

- THE WORLD BANK** Project of modernization of facilities of the water supply and sewerage system of **Ternopil city**.
- European Bank** Project of modernization of the centralized heat supply system of **Ternopil city**.
- NEFCO** Project of modernization of boiler houses of **Ternopil city**.
- European Investment Bank** In-depth thermal modernization of buildings of educational institutions of **Ternopil city**.
- European Investment Bank** Renewal of the rolling stock of the bus fleet.

IBIRATING Certified National Rating Agency

Year	Credit rating	Outlook
2014	uaBBB	Stable
2015	uaBBB	Stable
2016	uaBBB	Stable
2017	uaBBB	Stable
2018	uaBBB+	Stable

uaBBB+ the sufficient creditworthiness as compared to other Ukrainian obligors.

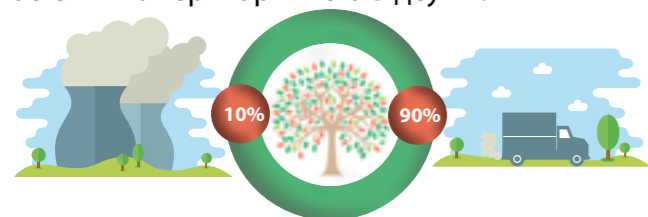
ТЕРНОПІЛЬ - МІСТО З НАЙЧИСТІШИМ ПОВІТР'ЯМ.

У **Тернополі** комплексний індекс забруднення атмосферного повітря становить 2,5 і є найнижчим показником серед 39 міст України, що брали участь у дослідженні.

Серед головних проблем, пов'язаних з екологією в місті, можна відзначити загазованість, як наслідок руху автотранспорту, та певні проблеми, обумовлені якістю питної води. Нагальним є питання утилізації твердих побутових відходів.

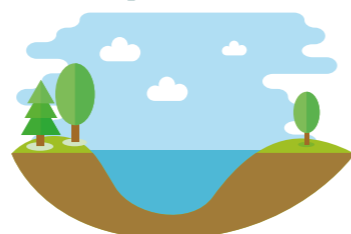
Саме ці три проблеми вирішуються з боку місцевої влади.

Екологічну ситуацію повітряного басейну міста визначають основні джерела забруднюючих речовин: автотранспорт та промислові підприємства. Екологічно небезпечні підприємства та об'єкти на території міста відсутні.

Протягом останніх років спостерігається поступове зменшення викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря. Обсяг викидів на 1 одного мешканця міста в 2016 році становив 47,7 кг, що в 2,4 рази менше, ніж в середньому по Україні.

Тернопільщина не багата на водні ресурси та за водозабезпеченістю займає 15 місце в Україні, на одного мешканця припадає від 1 до 1,5 тис. м³ води на рік.

Для очищення питної води і приведення її до відповідних норм та вимог встановлена в місті система фільтрів, функціонує система очисних споруд, які здійснюють повну механічну та біологічну очистку каналізаційних стоків.

Джерелами утворення відходів є в основному міський житловий фонд та суб'єкти господарювання. Збір муніципальних відходів проводиться підприємствами, що виконують роботи з утримання житлових будинків і прибудинкових територій, в контейнера, розміщені в сміттекамерах житлових будинків та на облаштованих контейнерних майданчиках.

Захоронення відходів здійснюється на сміттєзвалищі біля с. Малашівці. Резерв технологічної робочої частини практично вичерпано. Обсяги накопичених на сміттєзвалищі відходів становлять понад 11 млн. м³ та щорічно поповнюються близько на 500 тис. м³.

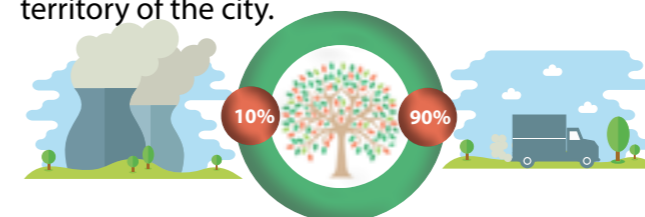
TERNOPIL IS THE CITY WITH THE CLEANEST AIR.

In **Ternopil city**, the integrated index of the atmospheric air pollution is 2.5, being the lowest indicator among 39 Ukrainian cities, which participated in the research.

Among the main environmental problems in the city, air pollution should be noted due to the motor transport circulation and certain problems related to the quality of the drinking water. The issue of utilization of municipal solid waste is urgent.

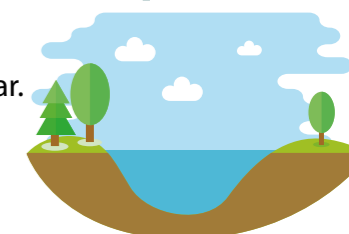
These three problems are being solved by the local authorities.

The environmental situation of the city's air basin is determined by the main sources of pollutants: motor vehicles and industrial enterprises. There are no environmentally hazardous enterprises and facilities in the territory of the city.

Over the recent years, a gradual reduction of emissions of pollutants into the atmospheric air has been observed. The volume of emissions in 2016 amounted to 47.7 kg per capita, which was by 2.4 times less than the average indicator for Ukraine.

Ternopil region is not rich in water resources, ranking the 15th in Ukraine in terms of the water supply, with 1 to 1.5 ths m³ of water per capita a year.

To purify drinking water and bring it to the appropriate standards and requirements, a filter system has been installed in the city, there is a system of treatment facilities which carry out a complete mechanical and biological purification of sewage.

Sources of waste generation are mainly the city housing stock and economic entities. Collection of municipal waste is carried out by enterprises, which perform work on maintenance of residential buildings and adjoining areas, in containers located in refuse collecting chambers of residential buildings and on equipped container platforms.

Waste disposal is carried out at the landfill near Malashivtsi village. The reserve of the technological working part is practically exhausted. The volumes of waste accumulated on the landfill are over 11 mln m³, being annually replenished by around 500 ths m³.

Показник	од-виміру	2015 рік	2016 рік	2017 рік	%
РИНОК ПРАЦІ					
Чисельність наявного населення	тис. осіб	218,2	217,9	218,0	100
Кількість зареєстрованих безробітних	тис. осіб	1,9	1,3	1,2	92
Середньомісячна заробітна плата в Тернополі	UAH	3 277	4 115	6 106	148
Середньомісячна заробітна плата по Україні	UAH	4 195	5 070	7 104	140
ПРОМИСЛОВІСТЬ					
Обсяг реалізації промислової продукції	млн. UAH	6 108,5	8 848,8	10 470,0	118
Обсяг реалізації промислової продукції на особу в Тернополі	UAH	28 020,6	40 615,8	48 027,5	118
Обсяг реалізації промислової продукції на особу по Україні	UAH	35 022,1	41 375,2	50 676,9	123
ІНВЕСТИЦІЇ ТА БУДІВНИЦТВО					
Прямі іноземні інвестиції	млн USD	13,2	15,1	17,8	119
Прямі іноземні інвестиції на особу в Тернополі	USD	60,6	69,2	81,5	118
Прямі іноземні інвестиції на особу по Україні	USD	843,8	882,4	921,4	104
Капітальні інвестиції	млн UAH	1 489,2	1 890,6	3 008,7	159
Обсяг капітальних інвестицій на особу в Тернополі	UAH	6 825,0	8 677,8	13 801,4	159
Обсяг капітальних інвестицій на особу по Україні	UAH	5 861,9	7 643,4	9 716,6	127
Обсяг виконаних будівельних робіт	млн UAH	683,0	959,8	1 151,4	120
Введення в експлуатацію житла	тис. м ²	191,8	146,5	165,2	113
Обсяг введення в експлуатацію на особу в Тернополі	м ²	0,9	0,7	0,8	113
Обсяг введення в експлуатацію на особу по Україні	м ²	0,3	0,2	0,2	109
ВНУТРІШНЯ ТА ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ					
Обсяг роздрібного товарообороту	млн. UAH	4 583,3	5 250,0	6 544,0	125
Обсяг роздрібного товарообороту на особу в Тернополі	UAH	21 024,3	24 097,4	30 018,4	125
Обсяг роздрібного товарообороту на особу по Україні	UAH	11 155,7	12 811,5	13 835,0	108
Експорт товарів	млн USD	69,6	96,2	118,2	123
Імпорт товарів	млн USD	88,2	90,7	112,0	124
Зовнішньоторговельний оборот	млн USD	157,8	186,9	230,2	123
Обсяг зовнішньоторговельного обороту на особу в Тернополі	USD	723,9	857,9	1 056,0	123
Обсяг зовнішньоторговельного обороту на особу по Україні	USD	1 764,8	1 771,9	2 185,9	123
БЮДЖЕТНА ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ					
Власні доходи бюджету на особу в Тернополі	UAH	2 826,6	3 869,4	5 151,3	133
Власні доходи бюджету на особу по Україні	UAH	2 811,6	3 999,0	5 401,6	135

Indicator	unit of measure	2015	2016	2017	%
LABOUR MARKET					
Number of actual population	ths pl	218.2	217.9	218.0	100
Number of registered unemployed	ths pl	1.9	1.3	1.2	92
Average monthly wages in Ternopil city	UAH	3 277	4 115	6 106	148
Average monthly wages in Ukraine	UAH	4 195	5 070	7 104	140
INDUSTRY					
Volume of industrial output sold	mIn UAH	6 108.5	8 848.8	10 470.0	118
Volume of industrial output sold per capita in Ternopil city	UAH	28 020.6	40 615.8	48 027.5	118
Volume of industrial output sold per capita in Ukraine	UAH	35 022.1	41 375.2	50 676.9	123
INVESTMENT AND CONSTRUCTION					
Foreign direct investments	mIn USD	13.2	15.1	17.8	119
Foreign direct investments per capita in Ternopil city	USD	60.6	69.2	81.5	118
Foreign direct investments per capita in Ukraine	USD	843.8	882.4	921.4	104
Capital investments	mIn UAH	1 489.2	1 890.6	3 008.7	159
Capital investments per capita in Ternopil city	UAH	6 825.0	8 677.8	13 801.4	159
Capital investments per capita in Ukraine	UAH	5 861.9	7 643.4	9 716.6	127
Volume of completed construction works	mIn UAH	683.0	959.8	1 151.4	120
Commissioning of housing	ths m ²	191.8	146.5	165.2	113
Commissioning of housing per capita in Ternopil city	m ²	0.9	0.7	0.8	113
Commissioning of housing per capita in Ukraine	m ²	0.3	0.2	0.2	109
DOMESTIC AND FOREIGN TRADE					
Retail trade turnover	mIn UAH	4 583.3	5 250.0	6 544.0	125
Retail trade turnover per capita in Ternopil city	UAH	21 024.3	24 097.4	30 018.4	125
Retail trade turnover per capita in Ukraine	UAH	11 155.7	12 811.5	13 835.0	108
Export of goods	mIn USD	85.5	111.2	118.2	123
Import of goods	mIn USD	94.9	94.8	112.0	124
Foreign trade turnover	mIn USD	180.4	206.0	230.2	123
Foreign trade turnover per capita in Ternopil city	USD	827.5	945.5	1 056.0	123
Foreign trade turnover per capita in Ukraine	USD	2 108.4	2 121.9	2 185.9	123
BUDGET PROVISION					
Own budget revenues per capita in Ternopil city	UAH	2 826.6	3 869.4	5 151.3	133
Own budget revenues per capita in Ukraine	UAH	2 811.6	3 999.0	5 401.6	135

ВЛАШТУВАННЯ-РЕКОНСТРУКЦІЯ ВІДПОЧИНКОВО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ЗОНИ

- **Мета залучення інвестицій:** Влаштування-реконструкція відпочинково-рекреаційної зони
- **Міцезнаходження:** район «Дального» пляжу по вул. Чумацькій
- **Орієнтовний обсяг інвестицій:** € 1,3 млн.

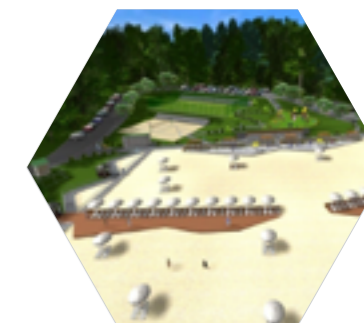

Проект охоплює проблему відновлення, збереження та облаштування території біля Тернопільського ставу, що належить до регіонального ландшафтного парку «Загребелля».

Проект передбачає створення належних умов для відпочинку жителів, туристів та гостей міста шляхом будівництва бульварів поблизу Тернопільського ставу (будівництво велосипедних доріжок, скаут-парку та мотузкового парку; влаштування універсального спортивного, волейбольного і дитячого майданчиків; встановлення оглядового майданчику; будівництво пірсу та розчищення акваторії озера) та облаштування «Дального» пляжу (встановлення вбиралень, кабинок для переодягання, душових кабинок, встановлення освітлення, фонтану та МАФ).

DEVELOPMENT-RECONSTRUCTION OF THE LEISURE AND RECREATION AREA

- **Goal of investments:** Development and reconstruction of the leisure and recreation area.
- **Location:** Chumatska st., district of «Dalny» beach.
- **Estimated value of investments:** € 1.3 mln

The project deals with the problem of restoration, preservation and improvement of the territory near the Ternopil pond, which belongs to the regional landscape park «Zagrebella».

The project envisages creation of appropriate conditions for recreation of residents, tourists and visitors of the city by building boulevards near the Ternopil pond (construction of bicycle paths, a scout park and a rope park; arrangement of universal sports, volleyball and children's playgrounds; establishment of a viewing platform; construction of a pier and clearing of the water area of the pond) and equipping of the «Dalny» beach (putting of toilets, changing booths, shower cabins, installation of lighting, a fountain and small architectural forms).

АВТОБУС + ВЕЛОСИПЕД = НИЗЬКОЕМІСІЙНА ТРАНСПОРТНА СИСТЕМА

- **Мета залучення інвестицій:** Покращення функціонування системи громадського транспорту шляхом придбання 3 низькоемісійних гібридних автобусів та 80 громадських велосипедів.
- **Міцезнаходження:** біля Тернопільського ставу, що належить до регіонального ландшафтного парку «Загребелля»
- **Орієнтовний обсяг інвестицій:** € 1,3 млн.

Проект передбачає створення належних умов для відпочинку жителів, туристів та гостей міста шляхом будівництва бульварів поблизу Тернопільського ставу (будівництво велосипедних доріжок, скаут-парку та мотузкового парку; влаштування універсального спортивного, волейбольного та дитячого майданчиків; встановлення оглядового майданчику; будівництво пірсу та розчищення акваторії озера) та облаштування «Дального» пляжу (встановлення вбиралень, кабинок для переодягання, душових кабинок, встановлення освітлення, фонтану та МАФ).

AUTOBUS + BICYCLE = A LOW-EMISSION TRANSPORT SYSTEM

- **Goal of investments:** Improving the functioning of the public transport system by the acquisition of three low-emission hybrid buses and 80 public bicycles.
- **Location:** Near the Ternopil pond, which belongs to the regional landscape park «Zagrebella».
- **Estimated value of investments:** € 1.3 mln

The project envisages creation of appropriate conditions for recreation of residents, tourists and visitors of the city by building boulevards near the Ternopil pond (construction of bicycle paths, a scout park and a rope park; arrangement of universal sports, volleyball and children's playgrounds; establishment of a viewing platform; construction of a pier and clearing of the water area of the pond) and equipping of the «Dalny» beach (putting of toilets, changing booths, shower cabins, installation of lighting, a fountain and small architectural forms).

СТВОРЕННЯ ІНДУСТРІАЛЬНОГО ПАРКУ «ТЕРНОПІЛЬ»

- **Мета залучення інвестицій:** Створення нових робочих місць; підвищення рівня ділової активності бізнес-середовища; збільшення обсягу інвестицій; залучення новітніх технологій виробництва товарів та послуг; створення умов для збільшення обсягів експорту; підвищення соціальних стандартів життя мешканців міста.
- **Міцезнаходження:** м. Тернопіль, вул. Микулинецька-бічна
- **Орієнтовний вартість оренди:** 21,5 грн. за м² земельної ділянки

CREATION OF THE INDUSTRIAL PARK «TERNOPIL»

- **Goal of investments:** Creation of new jobs; enhancing business activity of the business environment; increasing investment volumes; attraction of state-of-the-art technologies of production of goods and services; creation of conditions for increasing export volumes; increasing social standards of living of the city residents.
- **Location:** Ternopil city, Mikulynetska-bichna st.
- **Estimated value of investments:** 21.5 UAH for m² of land plot.

Показник	Опис
Тип ділянки	Green-field (земельна ділянка без споруд)
Назва ділянки	Земля промислового значення
Загальна площа ділянки	15 га
Класифікація виду цільового призначення земельної ділянки	11.02 Для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд
Форма передачі ділянки інвестору	Оренда на 30 років

Indicator	Description
Type of land plot:	Green-field (land plot without structures)
Name of land plot:	Industrial purpose
Total area of land plot:	15 ha
Classification of the type of intended purpose of a land plot:	11.02 For placement and operation of main, household and auxiliary buildings and structures
Form of transferring the plot to the investor:	30-year lease

ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОПОЗИЦІЇ

№	Сфера	Назва інвестиційного проекту	Площа, адреса
1	Інфраструктура, транспорт	Створення сучасного готельного (хостельного) комплексу та конференц-залу	0,46 га, вул. Текстильна
2	Інфраструктура, транспорт	Облаштування електрозаправок	Площа Героїв Євромайдану, Майдан Волі, Привокзальна площа, ТРЦ «Подоліани», вул. Миру, вул. Об'їзна
3	Інфраструктура, транспорт	Облаштування автостоянки	0,24 га, вул. Купчинського, 14
4	Інфраструктура, транспорт	Облаштування багатоповерхових парковок	0,9 га, вул. Спортивна, вул. Будного, житлові райони «Пронятин» та «Кутківці», мікрорайон «Північний»
5	Інфраструктура, транспорт	Будівництво та обслуговування об'єктів комплексу придорожнього сервісу	0,35 га, вул. 15 Квітня
6	Житлово-побутова	Проведення забудови 6-го мікрорайону	Підволочиське шосе
7	Житлово-побутова	Будівництво групи житлових будинків з вбудовано-прибудованими приміщеннями громадського призначення та торгово-культурного центру	Підволочиське шосе
8	Соціально-побутова	Будівництво льодового палацу з торговельним центром	вул. Живова
9	Соціально-побутова	Перефільювання та реконструкція терапевтичного корпусу міської комунальної лікарні №3 під пологовий будинок	12,6 тис. м ² , вул. Волинська 40
10	Соціально-побутова	Облаштування тенісних кортів	парк Національного відродження
11	Соціально-побутова	Будівництво та облаштування торгово-офісних приміщень	вул. Живова
12	Соціально-побутова	Реконструкція тенісних кортів	парк «Топільче»
13	Соціально-побутова	Будівництво закладу громадського харчування з розвинутою інфраструктурою та організацією обслуговування клієнтів на автомобілях	Майдан Перемоги
14	Соціально-побутова	Будівництво та обслуговування стоянки та приміщень комерційного призначення (зокрема сервісу)	вул. Микулинецька
15	Соціально-побутова	Облаштування шахово-шашкового клубу	парк ім. Т. Шевченка

INVESTMENT PROPOSALS

No	Area	Title of investment project	Area, address
1	Infrastructure, transport	Creation of a modern hotel (hostel) complex and a conference hall	0.46 ha, Tekstilna st.
2	Infrastructure, transport	Equipping of electric filling stations	Hero of Euromaydan, Voli Square, Landside area, shopping center «Podoliany», Obyzdna st.
3	Infrastructure, transport	Equipping of a parking lot	0.24 ha, Kupchinskogo st., 14
4	Infrastructure, transport	Equipping of multi-storey car parks	0,9 ha, Sportivna st., Budnogo st., residential areas «Proniatyn» and «Kutkivtsy», «Pivnichniy»
5	Infrastructure, transport	Construction and maintenance of facilities of a roadside service complex	0.35 ha, 15 April st.
6	Housing and consumer services	Construction development of the 6 th microdistrict	Pidvolochiske roadway
7	Housing and consumer services	Construction of a group of residential buildings with built-in and attached premises of public use and commercial and cultural center	Pidvolochiske roadway
8	Social and consumer services	Construction of an ice palace with a shopping mall	Jivova st.
9	Social and consumer services	Reprofiling and reconstruction of the therapeutic building of the city communal hospital №3 into a maternity hospital	12.6 ths m ² , Volynska st., 40
10	Social and consumer services	Equipping of tennis courts	park of Naional resurgence
11	Social and consumer services	Construction and equipping of trade and office premises	Jivova st.
12	Social and consumer services	Reconstruction of tennis courts	park «Topilche»
13	Social and consumer services	Construction of a public catering facility with well-developed infrastructure and organization of servicing of customers in cars	Victory square
14	Social and consumer services	Construction and maintenance of a parking lot and commercial premises (in particular, service)	Mykulynetska st.
15	Social and consumer services	Equipping of a chess and checkers club	T. Shevchenko park

КОНТАКТИ ДЛЯ СПІВПРАЦІ

CONTACTS FOR COOPERATION

Управління економіки, промисловості та праці
Тернопільської міської ради

Department of economy, industry and labour of
Ternopil City Council

вул. Листопадова, 5, м. Тернопіль, 46001
5 Lystopadova St., Ternopil city, 46001

+38 (0352) 25-37-80

ekon_mr@meta.ua

www.rada.te.ua

